แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579)
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

เสนอ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

โดย

สถาบันยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือ
เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ธันวาคม 2560

คณะที่ปรึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์
2. รองศาสตราจารย์ รังสรรค์ เนียมสนิท
3. อาจารย์วีระ ภาคอุทัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ครองยุทธ
5. นายภูมิภักดิ์ พิทักษ์เชื่อนขันธ์

หัวหน้าโครงการ

รองศาสตราจารย์ สุเมธ แก่นมณี

คณะทำงาน

1. อาจารย์ศักดิ์ชัย เจริญศิริพรกุล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน พีรพัฒนา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรวัฒน์ สนิทชน
4. ดร.อนุชา โสมาบุตร
5. นายเกรียงศักดิ์ ภูศรีโสม
6. นายอนุวรรตน์ ศรีสวัสดิ์
7. นางสาวสริญญา ลัทธิ์ถีระสุวรรณ
8. นางสาวกนกพร จรบุรมย์
9. นางสาวพีรยา ไผ่แสวง
10. นางสาววนิดา เสริมเหลา

คำนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้สนับสนุนให้สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) มอบหมายให้สถาบันยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นที่ปรึกษาดำเนินงานโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) และได้ดำเนินการแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 180 วัน โดยได้จัดทำรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งผ่านการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนในแต่ละจังหวัด ทั้งภาคราชการ เอกชน ประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาชน ได้ให้ความเห็นต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ ซึ่งในรายงานฉบับนี้ คณะที่ปรึกษาได้สรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) เป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาไปสู่การกำหนดกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

คณะที่ปรึกษา
ธันวาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
1. ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด	2
2. สถานการณ์และโอกาสในการพัฒนากลุ่มจังหวัด	12
3. ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดเพื่อต่อยอดการพัฒนา	19
4. ภาพอนาคตของกลุ่มจังหวัด	20
5. ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัด	21
6. วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดระยะ 20 ปี	21
7. เป้าประสงค์รวม	22
8. ประเด็นยุทธศาสตร์	22
9. ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	22
10. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประเทศโดยใช้ห่วงโซ่คุณค่า	27
11. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	28
ภาคผนวก ก รายละเอียดโครงการของแผนงาน	29

บทนำ

จากการที่คณะที่ปรึกษาได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลทั้งจากเอกสาร และข้อมูลจากการลงพื้นที่ การจัดประชุมการวางแผนด้วยสถานการณ์ (Scenario Planning) เพื่อสอบถามความคิดเห็นสถานการณ์ในอีก 20 ปีข้างหน้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ควรเป็นอย่างไร ในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) นั้น สรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจุดเด่นในเรื่องที่ตั้งเป็นประตูทุกทิศทางสู่ภาคเหนือตอนลาง ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกของไทย รวมถึง สปป.ลาวตอนบน และกัมพูชา นอกจากนี้ โครงการพัฒนารถไฟทางคู่ สายมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ สายถนนจิระ-ขอนแก่น รถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา โครงการก่อสร้างมอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-โคราช และโครงการรถไฟความเร็วสูง

กลุ่มจังหวัดเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร เพราะกลุ่มจังหวัดมีวัตถุดิบทางการเกษตรจำนวน มีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีจำนวนโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนผู้ประกอบการส่งออกในกลุ่มจังหวัดได้มีการส่งออกสินค้าผ่านทุกด่านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดของภาค และมีชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา และเป็นศูนย์กลางแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม กีฬา และเชิงธรรมชาติ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัด โดยวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์และโอกาสในการพัฒนากลุ่มจังหวัด ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศโดยใช้ห่วงโซ่คุณค่า ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดเพื่อต่อยอดการพัฒนา และกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์/การพัฒนากลุ่มจังหวัด ซึ่งได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จึงได้จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ได้แบ่งออกเป็น 11 ส่วน ดังนี้

1. ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด
2. สถานการณ์และโอกาสในการพัฒนากลุ่มจังหวัด
3. ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดเพื่อต่อยอดการพัฒนา
4. ภาพอนาคตของกลุ่มจังหวัด
5. ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัด
6. วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัด ระยะ 20 ปี
7. เป้าประสงค์รวม
8. ประเด็นยุทธศาสตร์
9. ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์
10. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประเทศ โดยใช้ห่วงโซ่คุณค่า
11. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

1. ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด

การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย และการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยภายใน (Internal Analysis) ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ส่วนปัจจัยภายนอก (External Analysis) ได้แก่ โอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats) ดังต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยภายใน (Internal Analysis)

1) จุดแข็ง (Strengths)

S1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (GPP per Capita) ของกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ.2558 อยู่ที่ 77,984 บาทต่อคนต่อปี มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (GPP per Capita) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ 70,906 บาทต่อคนต่อปี โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาที่มีมูลค่ามากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ที่ 106,000 บาทต่อคนต่อปี และกลุ่มจังหวัดมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวลำดับที่ 13 ประเทศ

S2. มีพื้นที่เกษตรกรรมมากที่สุดในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 68 ของการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัด และเหมาะสมในการทำการเกษตร เช่น การปลูกข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ข้าวโพด พริก พืชผัก ผลไม้ต่าง ๆ เป็นต้น ปศุสัตว์ โดยเฉพาะโคเนื้อ กระบือ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

S3. กลุ่มจังหวัดเป็นพื้นที่ที่ตลาดรับซื้อสินค้าปัจจัยทางการเกษตรมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

S4. พื้นที่เหมาะสมในการปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์และข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ซึ่งจังหวัดสุรินทร์มีตราสินค้า (Brand) การผลิตข้าว HACCP GMP GI ที่บริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ และมีข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีมาตรฐานสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

S5. ผลผลิตต่อไร่ของมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ.2559 อยู่ที่ 3,718 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าผลผลิตต่อไร่ของมันสำปะหลังของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศไทย อยู่ที่ 3,599 กิโลกรัมต่อไร่ และ 3,611 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

S6. สมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลังภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเข้มแข็งในการบูรณาการทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นกลไกในการขับเคลื่อนทางการผลิต ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และการตลาด

S7. มีแร่ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก เช่น เกลือหินโปแตช ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้มาก เช่น ปุ๋ยเคมี เกลืออุตสาหกรรม และเคมีภัณฑ์อื่น ๆ เป็นต้น กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่แหล่งเกลือหินโปแตชทุกจังหวัด แต่มีเพียง 2 จังหวัดที่ได้ใบอนุญาตเหมืองแร่โปแตช ได้แก่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ และอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

S8. มีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น ได้แก่ โรงสีข้าวมากที่สุด จำนวน 192 โรงงาน รองลงมาเป็นการผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง จำนวน 43 โรงงาน และอุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลทราย จำนวน 7 โรงงาน นำไปสู่เขตเศรษฐกิจจำเพาะการแปรรูปสินค้าเกษตร (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2559)

S9. มีหัตถกรรมผ้าทอที่แสดงถึงเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่วิจิตรสวยงามเป็นเอกลักษณ์ที่มีความเด่น เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง และสามารถทำตลาดในต่างประเทศได้ เช่น อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เป็นต้น

S10. กลุ่มจังหวัดมีจำนวนโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 89 แห่ง ได้แก่ โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ 29 แห่ง โรงไฟฟ้าชีวมวล 15 แห่ง โรงไฟฟ้าพลังงานลม 3 แห่ง โรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และโซลาร์รูฟทอป 41 แห่ง และโรงไฟฟ้าขยะ 1 แห่ง ช่วยทำให้เกิดความมั่นคงทางพลังงานไฟฟ้ามากขึ้น

S11. กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเขตประกอบการอุตสาหกรรมเปิดดำเนินการเรียบร้อยแล้ว 2 แห่ง ได้แก่ เขตประกอบการอุตสาหกรรมสุรนารี และนวนคร ที่เป็นฐานการผลิตที่มีตลาดส่งออกทั้งในและต่างประเทศ

S12. กลุ่มจังหวัดมีสินค้าที่ขึ้นทะเบียนบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เช่น กาแฟดงมะไฟ จังหวัดนครราชสีมา ข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ จังหวัดนครราชสีมา ผ้าไหมมัดหมี่ซิ่นตีนแดงบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ข้าวหอมมะลสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ และข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดสุรินทร์ เป็นต้น

S13. กลุ่มจังหวัดมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมให้มีมาตรฐานมากขึ้น ส่งผลให้มีการจำหน่ายขยายตลาดไปสู่ตลาดต่างประเทศมากขึ้น เห็นได้จากรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหมในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ.2558 มีมูลค่า 5,593 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 ที่มีมูลค่า 4,374.22 ล้านบาท

S14. มีแหล่งท่องเที่ยวระดับโลกและเป็นที่รู้จัก เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ เช่น สนามแข่งรถมาตรฐานระดับโลกที่จังหวัดบุรีรัมย์ การแข่งขันวอลเลย์บอลระดับนานาชาติที่จังหวัดนครราชสีมา สนามไอโมบายสเตเดียม ที่จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น มีแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม ที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย เป็นต้น และยังมีศูนย์คชศึกษาสุรินทร์ เป็นหมู่บ้านช้างที่ใหญ่ที่สุดในโลก

S15. เป็นประตูเชื่อมโยงระบบ Logistic เพื่อกระจายสินค้าและขนส่งผู้โดยสารที่สำคัญในภูมิภาคและสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งกับภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ตลอดจนมีเส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงสู่อาเซียน เช่น ถนนมิตรภาพ เส้นระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก เส้นถนนหมายเลข 24 เส้นถนนหมายเลข 331 เป็นต้น

S16. กลุ่มจังหวัดมีการเชื่อมโยงไปยังภาคตะวันออกที่เป็นฐานการผลิตใหญ่ของประเทศ คือ ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (ECC)

S17. ผลิตภาพแรงงานกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ 146,476 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งมีค่ามากกว่าค่ากลางของประเทศที่อยู่ 52,687 บาทต่อคนต่อปี

S18. มีสถานศึกษาที่โดดเด่น มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองต่อภาคการผลิตได้ดี เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นต้น ที่ตอบสนองนโยบายประเทศไทย 4.0 ได้

S19. กลุ่มจังหวัดที่มีทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าและมีพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นอันดับหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 92 แห่ง อุทยานแห่งชาติ 11 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 8 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ 6 แห่ง

S20. เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำสำคัญที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชาชนในกลุ่มจังหวัด และภูมิภาค เช่น ลุ่มน้ำลำตะคอง ลุ่มน้ำมูล ลุ่มน้ำลำมาศ ลุ่มน้ำลำจักราช ลุ่มน้ำลำเชียงไกร ลุ่มน้ำลำสะแทด ลุ่มน้ำชี เป็นต้น รวมถึง เขื่อนจุฬาภารณ์ เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนลำตะคอง เขื่อนมูลบน เขื่อนลำแซะ เขื่อนลำปลายมาศ ที่สามารถกระจายไปสู่แหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่รองรับการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม รวมทั้งการอุปโภคบริโภคตลอดปี

S21. กลุ่มจังหวัดมีร้อยละพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่กลุ่มจังหวัดร้อยละ 16.19 สูงกว่าร้อยละพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

S22. กลุ่มจังหวัดตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคราช ไม่มีอยู่ในเขตรอยร้าวของเปลือกโลก และห่างไกลจากทะเล จึงไม่ได้รับผลกระทบจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น อันเกิดจากการละลายของน้ำแข็งขั้วโลก ซึ่งมีผลต่อระดับน้ำทะเลสูงขึ้น

2) จุดอ่อน (Weaknesses)

W1. ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ได้แก่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการแบบบูรณาการค่อนข้างต่ำ ทำให้ไม่สามารถปรับตัวเชิงรุก เพื่อให้ได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมอย่างสลับซับซ้อน และรวดเร็วจากภายในและภายนอกประเทศได้ดี

W2. การขยายตัวเศรษฐกิจสีเขียวของกลุ่มจังหวัดค่อนข้างต่ำ มีเพียงจังหวัดสุรินทร์ที่อยู่ในระดับสูง

W3. กลุ่มจังหวัดมีการแทรกดันของเกลือหินกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ทำให้เกิดดินเค็มและน้ำเค็มกระจายในวงกว้าง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินเป็นทราย ดินตื้น มีปัญหาการดูดซับน้ำและแร่ธาตุ เพราะใช้ประโยชน์ติดต่อกันยาวนานโดยเจ้าของหรือผู้ถือครองมีการปรับปรุงดินน้อย และมีการเพิ่มผลผลิตโดยใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้สภาพดินมีความเสื่อมโทรม

W4. คนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาสูง ไม่ตระหนักและให้ความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรม และหันออกไปประกอบอาชีพอื่นมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการให้บริการ ทำให้มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรกรรมลดลงอย่างต่อเนื่อง และแรงงานในภาคอุตสาหกรรมขาดแคลน และมีการเลือกงานที่สะดวกสบายให้ผลตอบแทนสูงขึ้น ไม่อดทน ต้องจ้างแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานทดแทน โดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือ ที่ไม่มีทักษะ (Unskill Labor)

W5. มีการใช้สารเคมีในปริมาณมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มผลผลิตในภาคเกษตรกรรม ได้แก่ ปุ๋ยเคมี สารกำจัดแมลง สารกำจัดวัชพืช สารป้องกันและกำจัดโรคพืช เป็นต้น ทำให้มีสารพิษตกค้างในร่างกายของเกษตรกร และกับผู้บริโภค

W6. ผลผลิตต่อไร่ของข้าว อ้อยโรงงาน และยางพาราของกลุ่มจังหวัดต่ำกว่าผลผลิตต่อไร่ของข้าว อ้อยโรงงาน และยางพาราของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศไทย

W7. พื้นที่เพาะปลูกไม่มีการเปลี่ยนแปลง และผลผลิตต่อไร่ก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก เพราะราคาผลผลิตทางการตลาดไม่จูงใจที่จะเพิ่มปริมาณการผลิต นอกจากนี้ ผลผลิตที่มีความต้องการของตลาดไม่ได้เพิ่มนวัตกรรมเท่าที่ควร

W8. ด้านการเกษตรมีการผลิตจำนวนมาก แต่บุคลากรภาครัฐให้การสนับสนุนและส่งเสริมไม่ครอบคลุมและทั่วถึง ทำให้เกษตรกรจำนวนมากไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งการผลิตการตลาดโดยตรง

W9. พื้นที่เพาะปลูกมีจำกัด และผลผลิตต่อไร่ ไม่เพิ่มเพราะราคาผลผลิตไม่เพิ่ม ส่วนผลผลิตที่มีความต้องการตลาดไม่มีนวัตกรรมที่เข้าไปสร้างความแตกต่างหรือเพิ่มปริมาณการผลิตได้มากกว่าเท่าที่ควร

W10. ความเป็นเมืองของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการใช้ที่ดินที่ผิดวัตถุประสงค์ พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร และปัญหาสิ่งแวดล้อม ขยะ น้ำเสีย และอากาศเป็นพิษ

W11. กลุ่มจังหวัดมีโรงงานแปรรูปสินค้าที่ใช้นวัตกรรมสูงน้อย ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา เป็นต้น ทั้งที่มีเขตอุตสาหกรรมรองรับถึง 2 แห่ง ที่จังหวัดนครราชสีมา สินค้าส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบที่ยังไม่แปรรูป หรือแปรรูปขั้นต้น

W12. ผู้ประกอบการรายย่อย ส่วนใหญ่ผลิตสินค้าขั้นกลาง หรือขั้นปลายเพื่อการส่งออกน้อย เพราะ 1) ความไม่รู้ทางการตลาดการผลิต 2) ความรู้เรื่องการเชื่อมโยงการผลิตในเป็นห่วงโซ่ (Chain) มีน้อย เพราะไม่รู้จักและร่วมการผลิต 3) แหล่งเงินทุน 4) ผู้ประกอบการมีความรู้ระดับ 2.0

W13. การยกระดับด้านหัตถกรรมต้องใช้เทคโนโลยี ใช้เงินทุน ใช้ขีดความสามารถในการผลิต การเงิน การตลาดที่มาก และทำให้มีการขยายตัวยกระดับหัตถกรรมขึ้นมาในเชิงพาณิชย์ได้ยาก และหัตถกรรมพื้นฐานที่ยกระดับเป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งพาตนเองได้ยาก เพราะผู้ประกอบการหัตกรรมพื้นบ้าน และสินค้าพื้นเมืองมีทักษะน้อยในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตตามความต้องการของตลาด

W14. ร้านค้าปลีกรายย่อยถูกกลุ่มทุนใหญ่เข้ามารุกพื้นที่และแข่งขัน ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยประกอบการธุรกิจได้ยากขึ้น จำนวนไม่น้อยที่ต้องปิดการผลิต

W15. ในเขตเมืองหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพมีราคาที่ดินสูงขึ้นมาก เพราะการเกร็งกำไรจากราคาที่ดิน ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้ไม่มีแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้ามาลงทุน ยกเว้นผู้ประกอบการรายใหญ่ หรือผู้ที่มีที่ดินอยู่แล้ว

W16. คนรุ่นใหม่ที่เป็นลูกหลานของผู้ประกอบการซื้อมาขายไปรายย่อยส่วนหนึ่งไปประกอบอาชีพอื่น ไม่เข้าไปรับช่วงในการประกอบธุรกิจของครอบครัว ทำให้เหลือแต่ผู้ประกอบการรายเก่าที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการค้าปลีกสมัยใหม่ไม่เพียงพอที่จะสู้กับธุรกิจค้าปลีกทันสมัยรายใหญ่ได้

W17. การขนส่งสินค้าในช่วงเทศกาลที่สำคัญ เช่น สงกรานต์ ปีใหม่ เทศกาลหยุดยาว เป็นต้น ทำให้จราจรหนาแน่นและขนส่งสินค้าไม่สะดวกหรือไม่ได้ แต่ในช่วงเวลาปกติสามารถขนส่งสินค้าได้ตามปกติ

W18. การขนส่งคมนาคม การจราจรจากเมืองสู่พื้นที่นอกเมืองส่งผลต่อวัฒนธรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์และรถยนต์ได้ และการใช้การจราจร ทำให้ชุมชนที่ติดกับถนนเกิดอุบัติเหตุ

W19. การขนส่งผลผลิตทางการเกษตร เช่น การขนส่งยางพารา การขนส่งอ้อยตกกลางถนน การขนส่งมันสำปะหลังทำให้เกิดฝุ่น น้ำเสีย น้ำยางติดถนน ทำให้มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ

W20. ห่วงโซ่ (Chain) ของการท่องเที่ยวไม่เชื่อมโยงกัน ทำให้การบูรณาการที่เชื่อมโยงเครือข่ายกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ และการพัฒนาองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ ยังมีประสิทธิภาพไม่มากเท่าที่ควร เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ระบบคมนาคมขนส่ง เป็นต้น

W21. การบูรณาการบริการการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงเข้าหากัน ทั้งภายในกลุ่มจังหวัด และระหว่างกลุ่มจังหวัด ยังทำได้น้อยมาก แม้ว่าจะมีความพยายามดำเนินการเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

W22. การร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ค่อยเกิดผลในทางปฏิบัติ เพราะต่างแสวงหาผลประโยชน์เฉพาะตนหรือกลุ่มตน

W23. แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาจำนวนมาก ทั้งนี้ ปัญหาเกิดจากการทับซ้อนการบริหารแหล่งท่องเที่ยว เช่น อปท. กับ กรมอุทยาน ทำให้งบประมาณที่ได้รับมีจำกัด และแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาสะดวกในการเข้าถึง โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน

W24. การท่องเที่ยวขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัด เพราะสภาพพื้นที่กลุ่มจังหวัดไม่ค่อยเอื้อในการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ทั้ง 4 จังหวัด แต่ศักยภาพอยู่บนเส้นทางนครราชสีมา-บุรีรัมย์-สุรินทร์ และเส้นทางนครราชสีมา-ชัยภูมิ

W25. การบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาขยะและของเสียอันตรายน้ำเสีย มลพิษทางอากาศ

W26. ทรัพยากรมีการลักลอบนำเอาทรัพยากรไปใช้โดยผิดกฎหมาย เช่น การบุกรุกพื้นที่ของรัฐ การลักลอบตัดไม้ ดูดน้ำเกลือ ขุดสินแร่ เป็นต้น

W27. มีแหล่งน้ำและแหล่งเก็บกักน้ำจำนวนมาก แต่ขาดการบริหารจัดการในฤดูฝนและมีน้ำหลากทำให้ไม่มีน้ำเพียงพอต่อการจัดการเพื่อใช้ในฤดูแล้ง ส่วนใหญ่ยังดำเนินการไม่ได้

W28. ความผันผวนของดินฟ้าอากาศ การเกิดปรากฏการณ์ของเอลนินโญ และลานินญา ทำให้ปริมาณผลผลิตไม่แน่นอน ราคาไม่แน่นอน และส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรไม่แน่นอน

W29. ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ได้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาพื้นที่มากขึ้น เกิดความเสื่อมโทรมและปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง (Urbanization) อย่างรวดเร็ว

W30. โครงสร้างประชากรของกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เห็นได้จากจำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ.2555-2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง และมีอัตราส่วนการพึ่งพิงของประชากรในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2555-2559

W31. กลุ่มจังหวัดมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนในปี พ.ศ.2558 อยู่ที่ 17,204 บาทต่อปี ซึ่งสูงกว่าหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศไทย ซึ่งอยู่ที่ 13,390 บาทต่อปี และ 13,064 บาทต่อปี ตามลำดับ

W32. กลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนคนจนในปี พ.ศ.2558 อยู่ที่ร้อยละ 12.6 ซึ่งสูงกว่าสัดส่วนคนจนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศไทยที่มีสัดส่วนร้อยละ 10.3 และร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

W33. คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นน้อย ทำให้สืบทอดศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นน้อยลงและจะลดลงไปเรื่อย ๆ

W34. ระบบสาธารณสุขยังครอบคลุมไม่ทั่วถึง พื้นที่ที่ห่างไกลของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ได้รับการบริหารทางการแพทย์ที่ดีพอ

W35. ประชากรวัยเด็ก และเยาวชนไม่นิยมเรียนสายวิชาชีพ เลือกเรียนสายสามัญเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สำเร็จการศึกษาแล้วไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลนมากขึ้น ผลทำให้รัฐสูญเสียงบประมาณการศึกษาเพื่อการผลิตกำลังแรงงานไม่ตรงกับความต้องการตลาด และทำให้มีการป้อนแรงงานไม่ตรงต่อความต้องการ โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

W36. โครงสร้างประชากรวัยแรงงานเข้าสู่แรงงานผู้สูงอายุทั้งภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ทำให้ใช้แรงงานตนเองในการผลิตมากไม่ได้ รวมทั้งความกระตือรือร้นและความคิดในการปรับปรุงการผลิต รวมถึงการนำเทคโนโลยีเพื่อการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพดิน น้ำ ลม แสงสว่าง กับพื้นที่การผลิตของตน

W37. คนที่มีความรู้มีคุณภาพทั้งแรงงานด้านปริมาณและคุณภาพ ไม่ได้อยู่ในพื้นที่และท้องถิ่น เพราะไม่มีตลาดแรงงานรองรับ ทำให้ไม่สามารถนำความรู้ไปพัฒนาบ้านของตนเองได้

W38. มีระบบข้อมูลที่ไม่เชื่อมโยงกันและไม่ทันสมัย ตลอดจนบูรณาการระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนไม่มากเท่าที่ควร เพื่อมีผลต่อการตัดสินใจทั้งภาคการลงทุนและการค้า

W39. ประชากรอายุมากขึ้น โดยเฉลี่ย 40-49 ปี และไม่เข้าถึงเทคโนโลยีและการปรับปรุงการผลิตให้ตรงตามความต้องการไม่ค่อยเกิดขึ้น จึงทำให้ไม่เกิดการปรับตัว

W40. ประชาชนมีการเข้าถึงเทคโนโลยีมีความสามารถในการเข้าถึงมากขึ้น แต่ยังมีประชากรที่ห่างไกลตัวเมืองใหญ่ และสำคัญทำให้การเข้าถึงเทคโนโลยีไม่มีมากเท่าที่ควร

1.2 ปัจจัยภายนอก (External Analysis)

1) โอกาส (Opportunities)

O1. น้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้เพื่อการพัฒนาจริงเป็นโอกาสที่กลุ่มจังหวัดจะขยายศาสตร์พระราชาปฏิบัติและประยุกต์ใช้เมื่อการพัฒนาและพื้นที่อย่างกว้างขวางมากขึ้น

O2. โอกาสที่เกิดขึ้นจากนโยบายของรัฐที่สำคัญและเกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ (2) ยกระดับฝีมือแรงงานด้วยการพัฒนาฝีมือแรงงานทั่วไป โดยเฉพาะสตรีและผู้ด้อยโอกาส (3) ส่งเสริมแรงงานจากนอกระบบเข้าสู่ในระบบ ส่งผลต่อสวัสดิการของแรงงานนอกระบบ (4) นโยบายส่งเสริมการออม (5) ส่งเสริมสวัสดิการชุมชน (6) ส่งเสริมการกู้ยืมที่เป็นธรรม (7) ส่งเสริมความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการในเศรษฐกิจฐานราก เพื่อช่วยการแสวงหาตลาด (8) นโยบายในการแก้ปัญหาไร้ที่ทำกิน (9) สนับสนุนการลดต้นทุนการผลิต (10) ส่งเสริม ป้องกัน และรักษาสุขภาพอย่างทั่วถึง เพื่อสุขภาพที่ดีต่อคนไทยนำไปสู่คุณภาพชีวิตและการเป็นแรงงานที่ดีในการผลิต ผู้ประกอบการมีสุขภาพแข็งแรง (11) นโยบายต่อต้านคอรัปชั่น ทำให้สามารถนำงบประมาณไปพัฒนาพื้นที่ได้อย่างกว้างขวางและมากขึ้น

O3. นโยบายของรัฐในเรื่องการยกระดับขีดความสามารถและเพิ่มศักยภาพของชุมชน เช่น การเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับเศรษฐกิจเมือง และผู้ประกอบการรายใหญ่

O4. ประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และจีน มีอัตราการขยายตัวที่สูงมาก ได้แก่ สปป.ลาว ร้อยละ 7.0 กัมพูชา ร้อยละ 6.9 จีน ร้อยละ 6.7 เมียนมา ร้อยละ 6.5 และเวียดนาม ร้อยละ 6.2 ทำให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของชนชั้นกลาง ซึ่งจะทำให้เกิด

อำนาจซื้อสินค้ามากขึ้น เพราะผู้บริโภคในประเทศเพื่อนบ้านมีการยอมรับในเรื่องคุณภาพของสินค้าไทยมากขึ้น

O5. ขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีการนำเข้าสินค้า วัสดุก่อสร้าง สินค้าอุปโภคบริโภคมากขึ้น

O6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มจังหวัดในการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย และพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ถือเป็นโอกาสของกลุ่มจังหวัดที่มีพื้นฐานที่มีศักยภาพในการแปรรูปสินค้าเกษตรได้มากขึ้น

O7. ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีทิศทางผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากขึ้น จึงเป็นโอกาสในการยกระดับกลุ่มจังหวัดให้มีเขตเศรษฐกิจจำเพาะอุตสาหกรรมเกษตรปลอดภัย

O8. ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่มีความต้องการตลาดเกษตรอินทรีย์มีมากขึ้น เป็นโอกาสของเกษตรกร ซึ่งนอกจากการจะได้รับการสนับสนุนจากราชการที่พยายามยกระดับสินค้าเกษตร GMP (Good Manufacturing Practice) ให้มากขึ้นแล้ว แนวโน้มผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์ถือเป็นโอกาสของสินค้าทางการเกษตรอินทรีย์

O9. นโยบายของโซนนิ่งผลิตสินค้าเกษตร (Agri-Map) ทำให้มีโอกาสในการที่จะผลิตสินค้าที่หลากหลายตามความต้องการของตลาดได้มากขึ้น

O10. พื้นที่ภาคการเกษตรที่ยังไม่ได้ทำการผลิตในนอกฤดูฝนมีจำนวนมาก เป็นโอกาสที่จะจัดสรรพื้นที่เพื่อการผลิตสินค้าเกษตรที่ตรงตามความต้องการของตลาดได้อย่างแพร่หลาย

O11. การเปิดเสรีอาเซียนมีการยกระดับคุณภาพของสินค้าสูงขึ้น จะทำให้เป็นโอกาสให้ผู้ผลิตยกระดับคุณภาพการผลิตสูงขึ้น และเป็นโอกาสให้ผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพและบริโภคสินค้าที่หลากหลายมากขึ้น

O12. โอกาสของกลุ่มผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เช่น YEC FTI เป็นต้น ของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด มีการร่วมมือกันมากขึ้น และมีการยกระดับขีดความสามารถของ YEC FTI มากขึ้น จะทำให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในจังหวัดและระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัดได้มากขึ้น เพราะตามนโยบายของหอการค้า สภาอุตสาหกรรมของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดนำคนรุ่นใหม่มารู้จักกันในการศึกษาด้วยกัน การประชุม การอบรม และสัมมนาต่าง ๆ ร่วมกัน

O13. ในอนาคตประเทศไทย ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้มีโอกาสประสบปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญมากขึ้น ซึ่งกลุ่มจังหวัดตั้งอยู่บนที่ราบสูงที่ทำให้เป็นโอกาสที่กลุ่มจังหวัดที่นักลงทุนมองหาพื้นที่เหมาะสมในการลงทุนมากขึ้น

O14. ระบบการเงินในอนาคตถูกปฏิวัติเป็น Bidcoin ทำให้ระบบการเงินมีบทบาทมากขึ้น

O15. ประชากรโลกเพิ่มขึ้น ทำให้มีความต้องการบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะอาหารปลอดภัย และมีการขยายตลาดสินค้าผู้สูงอายุ ในปี พ.ศ.2583 ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ

O16. รัฐบาลส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (East – West Economic Corridor) โดยเฉพาะจังหวัดชัยภูมิ เพื่อจะเพิ่มโอกาสทางการค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยว

O17. พัฒนาขีดความสามารถของโครงการภายในประเทศและระหว่างประเทศในผ่านกลุ่มจังหวัดโดยเฉพาะเส้นทางสายมิตรภาพ มีการพัฒนารถไฟทางคู่ สายมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ สายถนนจิระ-ขอนแก่น รถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา รวมถึงการก่อสร้างมอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-โคราช และโครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน บนเส้นทางกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ส่งผลต่อการค้าการลงทุน โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว และผลต่อการสัญจรของประชาชนทั่วไป

O18. ท่าอากาศยานบุรีรัมย์ และในอนาคตการเปิดใช้ท่าอากาศยานนครราชสีมาซึ่งมีการขยายสนามบินเชื่อมโยงไปยังภูมิภาคอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งทำให้เกิดการรองรับในการค้าการลงทุน โลจิสติกส์ และการท่องเที่ยว

O19. กลุ่มจังหวัดที่เชื่อมโยงภาคต่าง ๆ มากที่สุดและเชื่อมโยงกับต่างประเทศเป็นประตูคู่แฝดสาม โดยประตูที่หนึ่ง เป็นประตูที่กลุ่มจังหวัดเชื่อมโยงไปภาคกลางตอนล่าง และภาคตะวันออก ประตูที่สอง เป็นประตูที่กลุ่มจังหวัดเชื่อมโยงไปภาคกลางตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง สปป.ลาวตอนบน และประตูที่สาม เป็นประตูที่กลุ่มจังหวัดเชื่อมโยงไปกัมพูชา ส่งผลให้กลุ่มจังหวัดเป็นประตูทุกทิศทางสู่ภาคต่าง ๆ ของประเทศ รวมถึง สปป.ลาวตอนบน และกัมพูชา

O20. กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่หลายพื้นที่ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และกีฬา เช่น สนามรถแข่ง นิวไอโมบายสเตเดี้ยม เป็นต้น

O21. การขยายสังคมออนไลน์ด้านการท่องเที่ยวด้วยแอพพลิเคชั่นและเว็ปไซด์ มีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้มากขึ้นมีผลต่อการตัดสินใจนักท่องเที่ยว

O22. กลุ่มจังหวัดอยู่ในพื้นที่การบริหารจัดการน้ำ ซึ่งมีการพัฒนาลุ่มน้ำชี การพัฒนาลุ่มน้ำมูล ถือเป็นโอกาสที่ดีของกลุ่มจังหวัดในการบริหารจัดการน้ำให้กับภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และบริการ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

O23. ในอนาคตประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ทำให้ในอนาคตมีการความสำคัญในด้านสุขภาพมากขึ้น ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีสถานที่และความพร้อมที่ในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาก

O24. การขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง (Urbanization) อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการลงทุนการก่อสร้างมากขึ้น และเกิดการยกระดับการผลิตการตลาดและการบริโภคมากขึ้น

O25. แนวโน้มขยะในอนาคตสูงขึ้น สามารถนำขยะมาผลิตเป็นพลังงานทดแทนได้จำนวนมากในอนาคต

O26. โครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยี โดยเฉพาะอินเตอร์เน็ตความเร็วสูง มีการขยายตัวมากขึ้น ทำให้มีผู้ใช้เทคโนโลยีได้อย่างแพร่หลายมากขึ้น ถือเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิด E-Business E-Marketing ได้ทุกที่ ทั้งในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

O27. การคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ มากขึ้นจากการตัดแต่งพันธุกรรมทางการเกษตร ทำให้เกิดการผลิตใหม่ ๆ มากขึ้น เช่น ข้าว ข้าวโพด ผลไม้ต่าง ๆ ปลา เป็นต้น เป็นโอกาสของการหาตลาดใหม่

O28. การส่งเสริมการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อภาคธุรกิจส่งผลต่อการลดต้นทุน การเพิ่มมูลค่าสินค้า และผลิตสินค้าใหม่ได้มากขึ้น

O29. รัฐให้ความสำคัญในเรื่องธรรมาภิบาล ส่งผลต่อการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากร เพื่อการพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2.2) อุปสรรค (Threats)

T1. จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดเดียวที่สามารถติดต่อได้ทุกจังหวัด แต่จังหวัดที่เหลือมีการติดต่อไปยาก เพราะไม่มีพรมแดนติดกัน

T2. ต่างชาติมีการลงทุน หรือประกอบการผลิต หรือขายสินค้าที่เหมือนกัน หรือคล้ายกับผู้ประกอบการไทยในกัมพูชา ทำให้มีการแข่งขันกันสูงขึ้น เช่น การท่องเที่ยว การบริการ การค้าปลีกค้าส่ง สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าในครัวเรือน เป็นต้น

T3. การวางผังเมืองแบบใหม่มีการจำกัดพื้นที่อุตสาหกรรม ทำให้ไม่สามารถขยายตัวสถานประกอบการและโรงงานได้

T4. มีภัยคุกคามของโรคพืช แมลงต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้มีการใช้สารเคมีมากขึ้น จนทำให้มีสารเคมีตกค้างในดินและในคนมาก และมีแนวโน้มที่มากขึ้น เพราะเกิดจากการแข่งขันการผลิตส่งผลเสียต่อผู้ผลิต และผู้บริโภค รวมถึงคุณภาพของดินที่จะทำการฟื้นคุณภาพใช้เวลาและต้นทุนมากขึ้น

T5. ประเทศเพื่อนบ้านผลิตสินค้าเกษตรคล้ายกับกลุ่มจังหวัด และทุกประเทศจะพัฒนาให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมในอนาคต ทั้งใน สปป.ลาว ปี พ.ศ.2563 กัมพูชา ปี พ.ศ.2568 ซึ่งจะเป็นคู่แข่งในด้านอุตสาหกรรม และมีการผลิตสินค้าเกษตรเหมือนกัน ทำให้เกิดการแข่งขันสูง ในกรณีที่สินค้านั้นเป็นที่ต้องการของต่างชาติ เช่น ข้าว เป็นต้น

T6. Agro Product เป็นรากฐานของเศรษฐกิจโลกส่งไปประเทศที่ผลิตอาหารไม่ค่อยได้

T7. ประเทศกัมพูชาส่งเสริมให้ประเทศตนเองเป็นประเทศอุตสาหกรรมในปี พ.ศ.2568 ส่งผลให้มีนักลงทุนหันไปลงทุนในกัมพูชามากขึ้น เพราะค่าจ้างแรงถูก มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังไม่ได้ใช้เพื่อการผลิตจำนวนมาก มีแรงจูงใจที่ดีกว่าในกลุ่มจังหวัด

T8. พรมแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งเป็นอุปสรรคในด้านการค้า เพราะยังไม่ได้ปักปั่นเขตแดนตลอดแนวพรมแดนไทย-กัมพูชา ทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ที่มีความชัดเจน มีโอกาสที่จะกระทบกระทั้ง ซึ่งส่งผลเสียต่อบรรยายกาศการค้า การลงทุนตามแนวชายแดน มีผลกระทบต่อกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์

T9. ใช้มาตรการกีดกันซึ่งกันและกันที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers: NTBs) ของสินค้าที่แต่ละประเทศมีแนวโน้มที่จะใช้มาตรการนี้มากขึ้นเพื่อปกป้องสินค้าของประเทศตนเองมากขึ้น

T10. ประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มน้ำโขงตอนล่าง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องได้รับสิทธิ GSP NTR ทำให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งผู้ประกอบการคนไทยไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านเพื่อใช้เป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกมากขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้เทคนิคการผลิตเน้นหนักการใช้แรงงาน (Labor Dispensing Tactics) ทำให้ผู้ประกอบการต่างชาติที่ผลิตสินค้าที่ใช้แรงงานเข้มข้น ไม่สนใจมาลงทุนที่ไทย และในกลุ่มจังหวัดเพราะค่าจ้างแรงงานสูงมาก

T11. สินค้าราคาถูกจากประเทศจีนเข้ามาแข่งขันกับสินค้าในจังหวัดต่าง ๆ ในกลุ่มจังหวัดมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่ใช้สินค้าที่ใช้เหมือนหรือคล้ายกันในแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

T12. งบประมาณในการขยายถนนไปสู่นอกเมืองที่ยังไม่เพียงพอ ทำให้ถนนที่ขยายออกยังไม่ได้มีการพัฒนาทั้งเส้น เช่น ระหว่างอำเภอ ระหว่างจังหวัด ส่งผลต่อการขับขี่และเกิดอุบัติเหตุ เพราะรถบรรทุกใหญ่ รถโดยสาร รถพาหนะ รวมถึงรถจักรยานยนต์ ที่ใช้ถนน 2 เลนร่วมกัน ส่งผลถึงความแออัดและทำให้เกิดอุบัติเหตุ

T13. ความโดดเด่นของอารยธรรมขอมของกัมพูชามีความโดดเด่นมากกว่าและมีชื่อเสียงมากกว่า เป็น 1 ใน 7 เมืองมหัศจรรย์ และมีเทวสถานที่ใหญ่โตมีชื่อเสียงระดับโลก และดึงดูดใจ ได้แก่ นครวัด นครธม ซึ่งมีความยิ่งใหญ่มากกว่าอารยธรรมขอมในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัด ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติแทบไม่มาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

T14. การเดินทางเข้า-ออกของนักท่องเที่ยวหรือผู้มาใช้บริการที่ผ่านจุดผ่านแดนถาวร ช่องจอม ยังใช้หนังสือเดินทางเท่านั้นในการเข้า-ออกด่าน ส่งผลต่อระยะเวลาของผู้มาติดต่อและผู้ใช้บริการ ถือเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อ ทำให้ส่งผลเสียต่อนักท่องเที่ยวและผู้มาใช้บริการในการรักษาพยาบาลต้องใช้เวลามาก

T15. ความผันผวนของดิน ฟ้า อากาศ เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง ศัตรูพืชใหม่ ๆ เป็นต้น ส่งผลต่อความผันผวนของการผลิตสินค้าการเกษตร โดยเฉพาะในเขตพื้นที่การเกษตรที่อาศัยน้ำฝน ทำให้ปริมาณผลผลิตไม่แน่นอน

T16. น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคขาดแคลน โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งส่งผลต่อปัญหาความไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค

T17. การไหลเข้าออกของวัฒนธรรมต่างชาติได้หลายช่องทาง ทั้งผ่านแรงงานต่างด้าวและตามสื่อต่าง ๆ มาผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น ส่งผลต่ออัตตลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นค่อย ๆ สูญหายไป

T18. ในอดีตครอบครัวเป็นครอบครัวขยาย เมื่อเปรียบเทียบกับอดีต ในปัจจุบันเป็นครอบครัวเดียวมากขึ้น ทำให้ผู้สูงอายุถูกละทิ้งละเลยมากขึ้น สังคมไทยเป็นสังคมมีการเกิดน้อย อายุยืนมากขึ้น เพราะบริการสาธารณสุขรัฐ ได้เข้าถึงและทั่วถึงประชาชนมากขึ้น ทำให้คนมีอายุมากขึ้น ส่วนประชากรวัยแรงงานลดลงและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีภาระค่าใช้จ่ายกับผู้สูงอายุมากขึ้น

T19. คนไทยโดยทั่วไปยังมีปัญหาเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ไม่ตระหนักถึงความมีวินัยและความมีจิตสาธารณะ

T20. ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่หลากหลายรูปแบบและมีวิธีการที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การเข้ามาในรูปแบบนักธุรกิจ นักท่องเที่ยว เป็นต้น มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น และมีการถือครองปัจจัยด้านการผลิตมากขึ้น ซึ่งเกิดปัญหาในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัด

T21. ด้วยเหตุที่พ่อแม่และผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานเท่าที่ควร เพราะต้องเอาเวลาไปประกอบอาชีพหารายได้ ทำให้เด็กยุวชนและเยาวชนอยู่นอกสายตา พ่อแม่ผู้ปกครองไปมั่วสุ่มเที่ยวกลางคืน เด็กหญิงตั้งท้องก่อนวัยอันควร ติดสุรา และติดยาเสพติด ไม่เรียนหนังสือ ซึ่งเด็กเหล่านี้คือ เด็กที่ขาดคุณภาพซึ่งจะเป็นวัยแรงงานที่ขาดคุณภาพในอนาคต

T22. จังหวัดในกลุ่มจังหวัดพึ่งพาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลต่อเสถียรภาพของการผลิตทั้งภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ

T23. ประชากรแฝงตามแนวชายแดนจังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์ มีผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และความมั่นคง

T24. ขีดความสามารถของแรงงานไม่ได้เพิ่มขึ้นที่สอดคล้องกับค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้นตามกฎหมาย

T25. ประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงในด้านไซเบอร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ประมาณ 1 ใน 5 เครื่องในประเทศถูกโจมตีของโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีผลกระทบภาคธุรกิจและภาคราชการที่ใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน และในอนาคตแนวโน้มความเสี่ยงอาจจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

T26. ภาคธุรกิจของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ได้ให้ความสำคัญด้านวิจัยในด้านการตลาดและการผลิต ที่จะสร้างรายได้เพิ่ม และมีการพึ่งพางบประมาณวิจัยของภาครัฐ ซึ่งงบประมาณวิจัยของภาครัฐเทียบกับ GDP ของประเทศแล้วมีน้อยมาก

T27. ภาครัฐมีรายจ่ายประจำเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง คนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ ส่วนใหญ่ไม่นิยมเข้ามารับราชการ ทำให้ขาดแคลนกำลังคนที่มีคุณภาพทดแทนข้าราชการที่เกษียณอายุ

T28. ผลของโครงการในการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นในระยะกลางและระยะยาว ว่าเกิดประโยชน์กับประชาชนมากน้อยเพียงใด

T29. อปท. การบริหารจัดการและให้บริการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใส่เท่าที่ควรไม่ตอบสนองความต้องการของภาคประชาชนได้อย่างเต็มที่

T30. ภาครัฐปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมออนไลน์ได้ช้า

T31. โครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะสั้นขาดการเชื่อมโยงในระยะยาว และขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

T32. Disruption ที่ผู้ประกอบการจำนวนมากไม่สามารถปรับตัวจากการพลิกผันการผลิตของผู้อื่นที่มีผลกระทบต่อธุรกิจของตน

2. สถานการณ์และโอกาสในการพัฒนากลุ่มจังหวัด

สถานการณ์และโอกาสในการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ได้แบ่งเป็นสถานการณ์และโอกาสเป็น 7 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านเกษตรกรรมแปรรูป 2) ด้านนิคมอุตสาหกรรม/เขตส่งเสริมอุตสาหกรรม 3) ด้านโลจิสติกส์ 4) ด้านท่องเที่ยวและบริการ 5) ด้านการค้าชายแดน 6) ด้านทุนวัฒนธรรม ทุนทรัพยากรธรรมชาติ และทุนประวัติศาสตร์ 7) ด้านบริการจัดการน้ำ ซึ่งในแต่ละปัจจัยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านเกษตรกรรมแปรรูป

กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่การเกษตร 22,029,220 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.15 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด และพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดมีความโดดเด่นในด้านปศุสัตว์ เช่น โคเนื้อ กระบือ ไก่เนื้อ โคนม ไก่ไข่ สุกร เป็นต้น

ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดมีพื้นที่เพาะปลูกที่จำกัด และผลผลิตต่อไร่ไม่เพิ่ม เพราะราคาผลผลิตไม่เพิ่ม ส่วนผลผลิตที่มีความต้องการตลาดไม่มีนวัตกรรมที่เข้าไปสร้างความแตกต่างหรือเพิ่มปริมาณการผลิตได้มากกว่าเท่าที่ควร ตลอดจนกลุ่มจังหวัดมีโรงงานแปรรูปสินค้าที่ใช้นวัตกรรมสูงน้อย ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา เป็นต้น ทั้งที่มีเขตอุตสาหกรรมรองรับถึง 2 แห่ง ที่จังหวัดนครราชสีมา สินค้าส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบที่ยังไม่แปรรูป หรือแปรรูปขั้นต้น ไม่ได้ให้ความสำคัญในการแปรรูปขั้นกลางและแปรรูปขั้นปลาย เพื่อการส่งออกน้อย เพราะ 1) ความไม่รู้ทางการตลาดการผลิต 2) ความรู้เรื่อง

การเชื่อมโยงการผลิตในเป็นห่วงโซ่ (Chain) มีน้อย เพราะไม่รู้จักและร่วมการผลิต 3) สินค้าขั้นปลาย เพราะไม่รู้ตลาด 4) ผู้ประกอบการมีความรู้ระดับ 2.0

กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ และพืชอื่น ๆ ที่มีปริมาณมากเป็นอันดับต้น ๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสินค้าทางการเกษตรที่หลากหลาย ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีโอกาสในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

ด้วยนโยบาย Thailand 4.0 ถือเป็นโอกาสที่ของกลุ่มจังหวัดที่จะนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่เกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย เช่น การควบคุมสภาพภูมิอากาศ ดิน น้ำ แสงแดด ให้สามารถทำผลผลิตได้ผลผลิตได้ตลอดปีในสภาพโรงเรือน เป็นต้น นอกจากนี้ การปรับวิถีการผลิตสู่เกษตรอินทรีย์ของ Smart Farmers การกำหนด Smart Area หรือ พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ การตั้งกลุ่มหรือสถาบันการเกษตรที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เช่น Smart Group เป็นต้น เพื่อให้ได้สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด หรือ Smart Agriculture Products และภาคเอกชนของกลุ่มจังหวัดได้ให้ความสำคัญในโครงการอีสานฟู้ดอนโนโพลิส (นครชัยบุรินทร์) และการจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Isan-Food Technology Transfer Center: IFTT)

นอกจากนี้ มีผลิตภัณฑ์ไหมของกลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัดมีเกษตรกรที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 64,845 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 30,249 ราย ทำให้ผลผลิตเส้นไหมเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 ที่มี 173,848 กิโลกรัมต่อปี เป็น 183,029 กิโลกรัมต่อปีในปี พ.ศ. 2558 ส่งผลให้รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ.2558 มีมูลค่า 5,593 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 ที่มีมูลค่า 4,374.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.86 เพราะยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมในพื้นที่ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น เพราะสถานการณ์ทางการเมืองเริ่มคลี่คลาย เป็นผลให้สภาพเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น ที่สำคัญกลุ่มจังหวัดมีหัตถกรรมผ้าทอที่แสดงถึงเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่วิจิตรสวยงามเป็นเอกลักษณ์ที่มีความเด่น เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง และสามารถทำตลาดในต่างประเทศได้ เช่น อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เป็นต้น

2.2 ด้านอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ.2559 มีจำนวน 4,306 แห่ง โดยจังหวัดนครราชสีมามีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด จำนวน 2,662 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62 รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโรงงานกับปี พ.ศ.2558 พบว่า กลุ่มจังหวัดมีจำนวนโรงงานลดลงจำนวน 5 แห่ง ซึ่งในปี พ.ศ.2558 มีจำนวนโรงงาน 4,311 แห่ง แต่เมื่อพิจารณาแต่ละจังหวัด พบว่า จังหวัดนครราชสีมามีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้น จำนวน 30 แห่ง รองลงมาเป็นจังหวัดสุรินทร์เพิ่มขึ้น จำนวน 13 แห่ง และจังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 1 แห่ง ส่วนจังหวัดชัยภูมิมีจำนวนโรงงานที่ลดลง จำนวน 49 แห่ง ซึ่งได้รับผลกระทบจากค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท และการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าแรงงานที่ต่ำกว่าไทย

กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเขตประกอบการอุตสาหกรรมเปิดดำเนินการเรียบร้อยแล้ว 2 แห่ง ได้แก่ เขตประกอบการอุตสาหกรรมสุรนารี และนวนคร ที่เป็นฐานการผลิตที่มีตลาดส่งออกทั้งในและต่างประเทศ ส่วนใหญ่

ประกอบการเกี่ยวกับการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ผลิตชิ้นส่วนอลูมิเนียม ผลิตชิ้นส่วนโลหะ

นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดมีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น ได้แก่ โรงสีข้าวมากที่สุด จำนวน 192 โรงงาน รองลงมาเป็นการผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง จำนวน 43 โรงงาน และอุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลทราย จำนวน 7 โรงงาน (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2559) ซึ่งถือเป็นโอกาสของกลุ่มจังหวัดในการพัฒนาให้กลุ่มจังหวัดได้มีเขตเศรษฐกิจจำเพาะการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร

2.3 ด้านคมนาคมและโลจิสติกส์

ด้านโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัด ได้แบ่งเป็นระบบคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ระบบคมนาคมขนส่ง แบ่งเป็นการขนส่งทางบก และการขนส่งทางอากาศ ซึ่งการขนส่งทางบกมีทางหลวงแผ่นดินสายหลักและสายรองที่เชื่อมโยงภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้การคมนาคมขนส่งในกลุ่มจังหวัดมีประสิทธิภาพสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก โดยมีเส้นทางสำคัญดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 หรือ ถนนมิตรภาพ หรือ สาย AH 12 ผ่านสะพานมิตรภาพไทย/ลาว-หนองคาย-อุดรธานี-อำเภอน้ำพอง–ขอนแก่น–อำเภอบ้านไผ่–อำเภอพล–จังหวัดนครราชสีมา–อำเภอสูงเนิน–อำเภอสีคิ้ว–อำเภอมวกเหล็ก–จังหวัดสระบุรี –หินกอง–รังสิต–กรุงเทพฯ
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24, 201, 202, 205, 206, 207, 218, 219, 224, 225, 226, 304 และ 348
- ทางหลวงสายอาเซียน ได้แก่ สาย AH 121 ผ่านมุกดาหาร–อำนาจเจริญ–ยโสธร–อำเภอสุวรรณภูมิ–อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย-บุรีรัมย์-อำเภอนางรอง–อำเภอส้มป่อย–บ้านช่องตะโก

กลุ่มจังหวัดมีโครงการในการขยายเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 348 สายอรัญประเทศ-นางรอง หรือ ถนนธนะวิถี เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างภาคตะวันออกกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ ซึ่งในปัจจุบันเป็นถนนขนาด 2 ช่องจราจรสวนทาง และกำลังจะขยายเป็น 4 ช่องจราจร โดยจุดเริ่มต้นแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 33 (ถนนสุวรรณศร) บริเวณตัวอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผ่านอำเภอโคกสูง อำเภอตาพระยา ขึ้นเขาช่องตะโก เข้าสู่เขตจังหวัดบุรีรัมย์ที่อำเภอโนนดินแดง สิ้นสุดที่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 (ถนนเดชอุดม) ที่อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ระยะทางประมาณ 141 กิโลเมตร ถือเป็นโอกาสในการขนส่งสินค้าที่เชื่อมโยงกับภาคตะวันออก โดยเฉพาะโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ECC)

ส่วนการขนส่งทางรถไฟของกลุ่มจังหวัด คือ รถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย เส้นทางกรุงเทพ–อุบลราชธานี, กรุงเทพ–หนองคาย, เส้นทางลำชี–อุบลราชธานี, เส้นทางนครราชสีมา–อุบลราชธานี, เส้นทางกรุงเทพ–ศรีษะเกษ โดยจังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน 2 สาย คือเส้นทางกรุงเทพมหานคร–จังหวัดอุบลราชธานี และเส้นทางกรุงเทพมหานคร–จังหวัดหนองคาย ซึ่งรถไฟทั้งสองสายแยกกันที่ชุมทางจิระ จังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ยังมีรถไฟอีกสายหนึ่งโดยแยกที่ชุมทางแก่งคอย คือ สายอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี–อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดชัยภูมิ มีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัดซึ่งเป็นเส้นทางระหว่างอำเภอแก่งคอยจังหวัดสระบุรี–อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา–อำเภอเทพสถิต–บำเหน็จณรงค์–จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิซึ่งมีสถานีรถไฟรวม 6 สถานี มีขบวนรถไฟผ่านสถานีรถไฟอำเภอบำเหน็จณรงค์และอำเภอจัตุรัส

จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ มีเส้นทางรถไฟผ่าน คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร–จังหวัดอุบลราชธานี

ส่วนการขนส่งทางอากาศ กลุ่มจังหวัดมีท่าอากาศยานอยู่ 2 แห่ง ที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดบุรีรัมย์ แต่มีเพียงท่าอากาศยานบุรีรัมย์ที่มีการให้บริการอยู่ 2 สายการบิน ได้แก่ สายการบินแอร์เอเชีย และสายการบินนกแอร์ ส่วนท่าอากาศยานนครราชสีมาในปัจจุบันเป็นศูนย์ฝึกอบรมนักบิน และในวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2560 สายการบินนิวเจน แอร์เวย์ ได้ตัดสินใจทำการบินภายในประเทศจำนวน 2 เส้นทาง คือ นครราชสีมา-ภูเก็ต และนครราชสีมา-เชียงใหม่ ในราคาค่าโดยสารใกล้เคียงกับราคาตลาดในประเทศของเส้นทางบินอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนของกลุ่มจังหวัดในการขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ท่าอากาศยานนครราชสีมาเป็นที่สนใจของสายบินนกแอร์ และสายการบินแอร์เอเชียซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเจรจา จุดเด่นของท่าอากาศยานนครราชสีมาเป็นสนามบินพาณิชย์ถือเป็นโอกาสที่ดีของจังหวัดนครราชสีมาและกลุ่มจังหวัด

2) การพัฒนาโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัด

การพัฒนาโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัดมีการโครงการการพัฒนาโครงข่ายรถไฟระหว่างเมืองภายในประเทศ ได้แก่ โครงการรถไฟทางคู่ ได้แก่ เส้นมาบกะเบา–ถนนจิระ เส้นถนนจิระ–ขอนแก่น เส้นถนนจิระ–อุบลราชธานี เส้นหนองคาย-นครราชสีมา-แก่งคอย–มาบตาพุด โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ได้แก่ บางปะอิน-นครราชสีมา โครงการรถไฟความเร็วสูง ได้แก่ กรุงเทพฯ–นครราชสีมา–หนองคาย โครงการเชื่อมโยงทางถนน ได้แก่ เส้นทางอำเภอกบินทร์บุรี-อำเภอปักธงชัย อำเภอกบินทร์บุรี-อำเภอวังน้ำเขียว และโครงการก่อสร้างสถานีขนส่งสินค้าภูมิภาคที่ จังหวัดนครราชสีมาโดยมีโครงการนำร่องศูนย์บริการพักรถบรรทุก ที่ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ เป็นจุดพักรถบรรทุกตามเส้นทางหลัก ช่วยให้ย่นระยะเวลาการเดินทางคนและขนส่งสินค้า และถือเป็นโอกาสของกลุ่มจังหวัดในการเตรียมความพร้อมในการรองรับการพัฒนาดังกล่าวทั้งในด้านคนและสินค้า

นโยบายของรัฐบาลมีการลงทุนในโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ECC) ถือเป็นโอกาสที่ดีของกลุ่มจังหวัดในการที่เชื่อมโยงในการขนส่งสินค้าของกลุ่มจังหวัด โดยใช้โอกาสจากการลงทุนโครงการดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มจังหวัดมีโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่เส้นหนองคาย-นครราชสีมา-แก่งคอย–มาบตาพุด และเส้นทางถนนที่เชื่อมไปยังภาคตะวันออก และมีการขยายถนนเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 348 สายอรัญประเทศ-นางรอง หรือ ถนนธนะวิถี เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างภาคตะวันออกกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ จุดเริ่มต้นแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 33 (ถนนสุวรรณศร) บริเวณตัวอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผ่านอำเภอโคกสูง อำเภอตาพระยา ขึ้นเขาช่องตะโก เข้าสู่เขตจังหวัดบุรีรัมย์ที่อำเภอโนนดินแดง สิ้นสุดที่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 (ถนนเดชอุดม) ที่อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ถือเป็นโอกาสในการขนส่งสินค้าที่เชื่อมโยงกับภาคตะวันออก โดยเฉพาะโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ECC)

ส่วนการพัฒนาโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและต่างประเทศ ได้แก่ การพัฒนาแนวพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตกเป็นเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างทะเลจีนใต้กับทะเลอันดามัน ระยะทางรวมประมาณ 1,320 กิโลเมตร (พัชรินทร์ รักสัตย์ และดร.สวรัย บุณยมานนท์, 2558) เริ่มต้นจากประเทศเวียดนาม จังหวัดดานัง-เถือ เทียน เว้-กวางตรี-ด่านลาวบาว-เข้าสู่ สปป.ลาว ที่ด่านแดนสะหวัน แขวงสะหวันนะเขต-ผ่านเส้นทางหมายเลข 9 (R9)-เมืองไกสอน พมวิหาน-ด่านสะพานมิตรภาพ ไทย-สปป.ลาว แห่งที่ 2 ที่จังหวัดมุกดาหาร เข้าสู่ไทย ผ่านพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร-กาฬสินธุ์-มหาสารคาม-ขอนแก่น-ชัยภูมิ-เพชรบูรณ์-พิษณุโลก-สุโขทัย-ตาก ออกจากประเทศไทยที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และไปสู่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (เมียนมา) เมืองเมียวดี-เมาะละแหม่ง หรือเมาะลำเลิง ซึ่งทำให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเชื่อมต่อกับประเทศต่าง ๆ (Land Link) โดยมีเส้นระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก เป็นเส้นทางหลัก และเส้นทางที่เชื่อมต่อและเชื่อมโยงภายใน และต่างประเทศ

นอกจากนี้ ทิศทางการพัฒนาประเทศของจีนได้มีนโยบาย One Belt One Road หรือ นโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ถือเป็นหนึ่งนโยบายสำคัญของการพัฒนาประเทศจีนภายใต้การบริหารของ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง และ นายกรัฐมนตรี หลี่ เค่อ เฉียง ซึ่งนโยบาย One Belt One Road คือ การนำเส้นทางสายไหมมาปรับปรุงใหม่ มีชื่อเรียกใหม่ว่า "เส้นทางสายไหมใหม่ (New Silk Road) ในศตวรรษที่ 21" เส้นทางสายไหม คือ เส้นทางที่ทำให้ภูมิภาคเอเชียสามารถเชื่อมต่อกับภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก เหตุที่มีชื่อเรียกว่า "เส้นทางสายไหม" ก็เพราะชาวจีนจำนวนมากสามารถสร้างกำไรจากการค้าผ้าไหมตลอดเส้นทางนี้ เส้นทางสายไหมไม่เพียงถูกใช้ให้เป็นประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่เส้นทางนี้ยังถูกใช้เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม ปรัชญา แนวคิดของจีน ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ การพัฒนาและสร้างทางคมนาคม 2 เส้นทาง ได้แก่ "Silk Road Economic Belt" เป็นเส้นทางสายไหมทางบก และ "Maritime Silk Road" เป็นเส้นทางสายไหมทางทะเล ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อภูมิภาคอาเซียน ซึ่งเส้นทางคมนาคมเส้นนี้ในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างจีนและอาเซียนภายใต้แนวคิด ดังนี้

- สนับสนุนการเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาค
- ส่งเสริมและพัฒนาทุนระหว่างภูมิภาคอาเซียนและจีน
- ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน
- ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคอาเซียนและจีน ในด้านสังคม วัฒนธรรม โดยการกระชับความสัมพันธ์ของจีนกับภูมิภาคอาเซียนกระทำผ่านการศึกษาและการท่องเที่ยวเป็นหลัก

ผลกระทบต่อไทยที่เกิดจากนโยบาย One Belt One Road เป็นผลกระทบทางอ้อม แต่ก็ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทย ในมิติดังนี้

มิติทางเศรษฐกิจ

- ไทยคือศูนย์กลางของกลุ่มประเทศอาเซียน ดังนั้น ไทยจึงควรอาศัยความได้เปรียบนี้ผลักดันตนเองให้เป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งและเป็นศูนย์กลางของการกระจายสินค้าระหว่างภูมิภาคอาเซียนและจีนรวมถึงภูมิภาคอื่น ๆ
- ไทยควรกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับจีน ในฐานะที่ไทยเป็นส่วนสำคัญของภูมิภาคอาเซียน และไม่มีข้อพิพาทใด ๆ กับจีน
- การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทำให้ไทยมีความหลากหลายในตลาดเงินระหว่างประเทศ เพื่อลดต้นทุนและกระจายความเสี่ยงในตลาดเงิน

มิติทางสังคม วัฒนธรรม

ไทยและจีน มีการเชื่อมโยงทางเชื้อสายและวัฒนธรรมอันดีต่อกัน ทำให้ได้เปรียบและส่งผลบวกต่อหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง อุตสาหกรรมภาพยนตร์ อุตสาหกรรมด้านความบันเทิง อุตสาหกรรมด้านการศึกษา เป็นต้น

ซึ่งถือได้ว่ากลุ่มจังหวัดเป็นประตูเชื่อมโยงระบบ Logistic เพื่อกระจายสินค้าและขนส่งผู้โดยสารที่สำคัญในภูมิภาคและสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งกับภาคเหนือตอนลาง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ตลอดจนมีเส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงสู่อาเซียน เช่น ถนนมิตรภาพ เส้นระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก เส้นถนนหมายเลข 24 เส้นถนนหมายเลข 331 เป็นต้น

2.4 ด้านท่องเที่ยวและบริการ

กลุ่มจังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยส่วนใหญ่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม และแหล่งมรดก ประเพณี แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสันทนาการและบันเทิง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวระดับโลกและเป็นที่รู้จัก เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ เช่น สนามแข่งรถมาตรฐานระดับโลกที่จังหวัดบุรีรัมย์ การแข่งขันวอลเลย์บอลระดับนานาชาติที่จังหวัดนครราชสีมา สนามไอโมบาย สเตเดียมที่จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น มีแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม ที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย เป็นต้น และยังมีศูนย์คชศึกษาสุรินทร์เป็นหมู่บ้านช้างที่ใหญ่ที่สุดในโลก ถือเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

2.5 ด้านการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดมีด่านชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา จำนวน 2 ด่าน ได้แก่ ด่านช่องจอมบ้านด่านพัฒนา ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งตรงข้ามกับบ้านโอร์เสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรมีชัย ประเทศกัมพูชา ซึ่งมีสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันเบนซินน้ำผลไม้ สินค้าแร่และเชื้อเพลิงอื่น ๆ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ น้ำมันดีเซล ปูนซิเมนต์ วัตถุดิบเพื่อใช้ทำเครื่องสำอาง เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ผงปรุงรส เป็นต้น และสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ จักรยาน พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น ๆ ผลไม้อื่น ๆ และของปรุงแต่งจากผลไม้ พืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ ยานพาหนะอื่น ๆ มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และส่วนประกอบเครื่องดนตรี เป็นต้น

ส่วนด่านช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งตรงข้ามกับช่องจุ๊บโกกี อำเภอบันเตียอำปึล จังหวัดอุดรมีชัย ประเทศกัมพูชา ซึ่งมีสินค้าที่ส่งออกผ่านด่านช่องสายตะกูที่สำคัญ เช่น เครื่องปรุงครัวเรือน น้ำมันพืช ผงชูรส พริก น้ำปลา อาหารสด อาหารแห้ง อาหารตามสั่ง เสื้อผ้า สินค้าเบ็ดเตล็ด เป็นต้น และสินค้าที่นำเข้าผ่านด่านช่องสายตะกูที่สำคัญ เช่น บุหรี่ เบียร์ สุรา สินค้าตามฤดูกาล (กบ เขียด อึ่ง ผัก ผลไม้) เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์เดินป่า ด้ามจอบ เสื้อผ้ามือสอง เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดมีการส่งออกและนำเข้าสินค้าผ่านด่านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ด่านท่าลี่ จังหวัดเลย ด่านเชียงคาน จังหวัดเลย ด่านหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด่านบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด่านนครพนม จังหวัดนครพนม ด่านมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ด่านช่องเม็ก จังหวัดอุบลราชธานี และด่านเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งถือเป็นโอกาสทางการค้าของผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัด

2.6 ด้านทุนวัฒนธรรม ทุนทรัพยากรธรรมชาติ และทุนประวัติศาสตร์

กลุ่มจังหวัดมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเห็นได้จากกลุ่มจังหวัดมีชาติพันธุ์จำนวน 10 ชาติพันธุ์ ได้แก่ ไทยโคราช ไทยลาวเวียงจันทน์ ไทยเขมร ไทยจีน ไทยแขก ไทยมอญ ไทยส่วย ไทยญัฮกุร ไทยกูย และ ไทยวน ทำให้ถือเป็นโอกาสในการท่องเที่ยวชุมชนของกลุ่มจังหวัดและสามารถเพิ่มรายได้ของกลุ่มจังหวัดให้มากขึ้น นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดมีทุนประวัติศาสตร์ทางด้านอารยธรรมขอม ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย จังหวัดนครราชสีมา ปราสาทหินบ้านพลวง จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มปราสาทตาเมือน (ปราสาทตาเมือนธม ปราสาทตาเมือนโต๊ด และปราสาทตาเมือน) จังหวัดสุรินทร์ และใบเสมาบ้านกุดโง้ง จังหวัดชัยภูมิ

ส่วนทุนทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่ป่า ร้อยละ 16.19 ของพื้นที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด มีแหล่งน้ำและปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น แต่ประสบยังประสบปัญหาน้ำแล้งน้ำท่วม มีแนวโน้มขยะมูลฝอยของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น มีแนวโน้มการใช้น้ำใช้ไฟฟ้ามากขึ้น และมีแนวโน้มปริมาณฝนลดลงในจังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์ ส่วนจังหวัดนครราชสีมาและชัยภูมิ มีแนวโน้มปริมาณฝนที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดมีจำนวนโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 89 แห่ง ได้แก่ โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ 29 แห่ง โรงไฟฟ้าชีวมวล 15 แห่ง โรงไฟฟ้าพลังงานลม 3 แห่ง โรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และโซลาร์รูฟทอป 41 แห่ง และโรงไฟฟ้าขยะ 1 แห่ง ช่วยทำให้เกิดความมั่นคงทางพลังงานไฟฟ้ามากขึ้น และมีแร่ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก เช่น เกลือหินโปแตช ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้มาก เช่น ปุ๋ยเคมี เกลืออุตสาหกรรม และเคมีภัณฑ์อื่น ๆ เป็นต้น กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่แหล่งเกลือหินโปแตชทุกจังหวัด แต่มีเพียง 2 จังหวัดที่ได้ใบอนุญาตเหมืองแร่โปแตช ได้แก่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ และอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนด้านเทคโนโลยีกลุ่มจังหวัดมีการใช้อินเตอร์เน็ตผ่านมือถือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ลดลง ดังนั้น ควรมีขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนฐานองค์ความรู้และสร้างสรรค์ มีการพัฒนาขีดความสามารถของคนเพื่อเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในการขับเคลื่อนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการทางการตลาดด้วยนวัตกรรมในทุกธุรกิจ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจอย่างเต็มที่ ซึ่งเศรษฐกิจต่อไปเป็นยุค Digital Economy, Storage for All, Internet of and for Things, 3D Printing, Big Data for Decision, Government and the Block Chain, Super Computer in Your Pocket, Disruption to the Job and Skill, Fusing Technologies, Business Disruption, Innovation and Productivities, Inequality, Empower Consumer เพิ่มขึ้น ตลาดเติบโตอย่างรวดเร็วทั้งด้านอุปสงค์ และอุปทาน เกิดการบริโภครูปแบบใหม่ ผู้บริโภคต้องการกระตุ้นให้เลือกลักษณะการใช้ชีวิตให้มีความยั่งยืนมากขึ้น

2.7 ด้านบริการจัดการน้ำ

กลุ่มจังหวัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก 3 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำมูล และกลุ่มน้ำป่าสัก ซึ่งสามารถมีพื้นที่รองรับน้ำได้จำนวน 125,469 ตารางกิโลเมตร ซึ่งในปี พ.ศ.2558 มีแหล่งน้ำจำนวน 2,491 แห่ง และปริมาณน้ำที่เก็บเฉลี่ยทั้งปีของประเภทแหล่งน้ำของกลุ่มจังหวัด 1,044.9 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนใหญ่เป็นปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ รองลงมาเป็นประตูระบายน้ำ และฝายคอนกรีต ตามลำดับ การบริหารจัดการน้ำ โขง เลย ชี มูล มีการพัฒนาลุ่มน้ำชี การพัฒนาลุ่มน้ำมูล การพัฒนาลุ่มน้ำเลย การพัฒนาลุ่มน้ำห้วยหลวงตอนล่าง และโครงการผันน้ำป่าสักชลสิทธิ์มาสู่ลำตะคอง ถือเป็นโอกาสในการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

3. ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดเพื่อต่อยอดการพัฒนา

ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดเพื่อต่อยอดการพัฒนาได้จากวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลจากสถานการณ์และโอกาสในการพัฒนากลุ่มจังหวัด และความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศด้วยห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งเห็นได้ว่า กลุ่มจังหวัดมีศักยภาพในการต่อยอดการพัฒนา ดังนี้

3.1 กลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพราะกลุ่มจังหวัดเป็นประตูเชื่อมโยงระบบ Logistic เพื่อกระจายสินค้าและขนส่งผู้โดยสารที่สำคัญในภูมิภาคและสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งกับภาคเหนือตอนลาง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ตลอดจนมีเส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงสู่อาเซียน เช่น ถนนมิตรภาพ เส้นระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก เส้นถนนหมายเลข 24 เส้นถนนหมายเลข 331 เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดมีโครงการพัฒนาภายในประเทศและระหว่างประเทศในด้านโลจิสติกส์ลงในกลุ่มจังหวัด โดยมีการพัฒนารถไฟทางคู่ สายมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ สายถนนจิระ-ขอนแก่น รถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา โครงการก่อสร้างมอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-โคราช และโครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน บนเส้นทางกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ส่งผลต่อการค้าการลงทุน โลจิสติกส์ และการท่องเที่ยว จึงเหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์

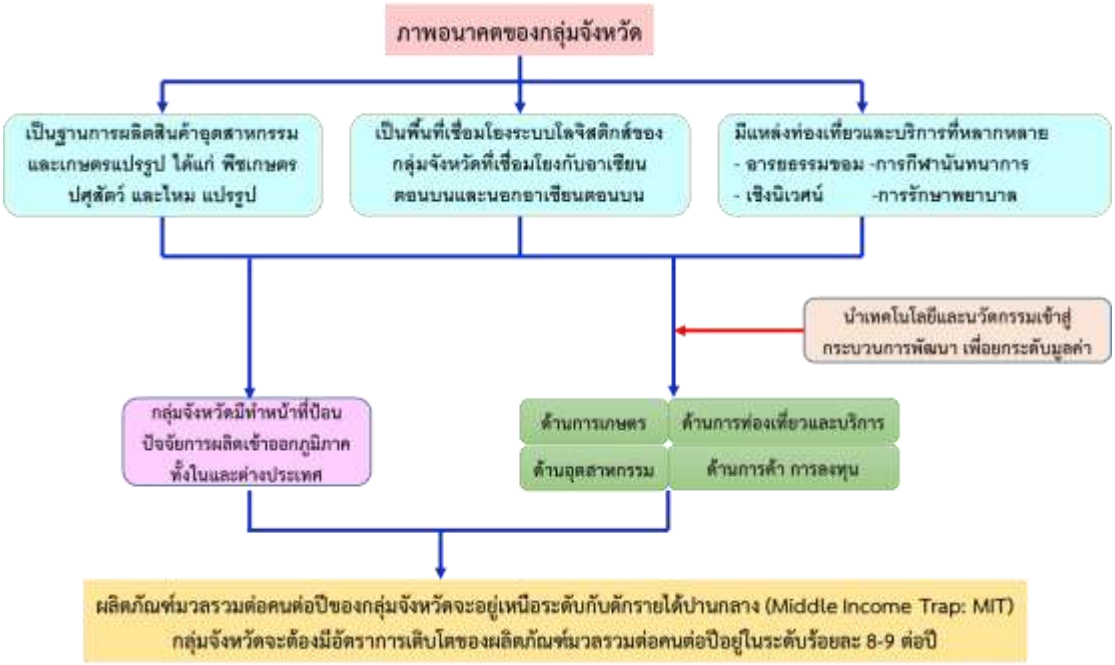
3.2 กลุ่มจังหวัดมีศักยภาพการค้าชายแดน เพราะกลุ่มจังหวัดมีชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชาที่ด่านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ และด่านช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการส่งออกในกลุ่มจังหวัดได้มีการส่งออกสินค้าผ่านทุกด่านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้กลุ่มจังหวัดมีศักยภาพในด้านการค้าชายแดน

3.3 กลุ่มจังหวัดเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร เพราะกลุ่มจังหวัดมีวัตถุดิบทางการเกษตรจำนวนมาก เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ปศุสัตว์ เป็นต้น และโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น ได้แก่ โรงสีข้าวมากที่สุด จำนวน 192 โรงงาน รองลงมาเป็นการผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง จำนวน 43 โรงงาน และอุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลทราย จำนวน 7 โรงงาน นำไปสู่เขตเศรษฐกิจจำเพาะการแปรรูปสินค้าเกษตร นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดมีจำนวนโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 89 แห่ง ได้แก่ โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ 29 แห่ง โรงไฟฟ้าชีวมวล 15 แห่ง โรงไฟฟ้าพลังงานลม 3 แห่ง โรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และโซลาร์รูฟทอป 41 แห่ง และโรงไฟฟ้าขยะ 1 แห่ง ช่วยทำให้เกิดความมั่นคงทางพลังงานไฟฟ้ามากขึ้น ดังนั้น กลุ่มจังหวัดมีความเหมาะสมที่พัฒนาต่อยอดแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูป

3.4 กลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลางแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การกีฬา และนันทนาการ เพราะกลุ่มจังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาก และมีแหล่งท่องเที่ยวระดับโลกและเป็นที่รู้จัก เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ เช่น สนามแข่งรถมาตรฐานระดับโลกที่จังหวัดบุรีรัมย์ การแข่งขันวอลเลย์บอลระดับนานาชาติที่จังหวัดนครราชสีมา สนามไอโมบาย สเตเดียมที่จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น มีแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม ที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย เป็นต้น และยังมีศูนย์คชศึกษาสุรินทร์เป็นหมู่บ้านช้างที่ใหญ่ที่สุดในโลก จึงทำให้กลุ่มจังหวัดมีความเหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การกีฬาและนันทนาการ

3.5 กลุ่มจังหวัดเป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหม เพราะกลุ่มจังหวัดมีหัตถกรรมผ้าทอที่แสดงถึงเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่วิจิตรสวยงามเป็นเอกลักษณ์ที่มีความเด่น เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง และสามารถทำตลาดในต่างประเทศได้ เช่น อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เป็นต้น ดังนั้น กลุ่มจังหวัดมีความเหมาะสมที่พัฒนาต่อยอดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไหม

4. ภาพอนาคตของกลุ่มจังหวัด

ภาพที่ 1 ภาพอนาคตของกลุ่มจังหวัด

5. ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัด

1) เป็นศูนย์กลางเกษตรนวัตกรรมและศูนย์กลางโลจิสติกส์
2) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าปลอดภัย
3) เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร
4) เป็นศูนย์กลางแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม กีฬา และเชิงธรรมชาติ

6. วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดระยะ 20 ปี

“ศูนย์กลางเกษตรนวัตกรรมและโลจิสติกส์ เศรษฐกิจมั่นคงสู่สากล สังคมเป็นสุข ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

คำอธิบายวิสัยทัศน์

ศูนย์กลางเกษตรนวัตกรรม หมายถึง การเป็นศูนย์กลางเกษตรนวัตกรรม ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีพื้นที่เกษตรกรรมมากที่สุดและเหมาะสมในการทำการเกษตร เช่น การปลูกข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ข้าวโพด พริก พืชผัก ผลไม้ต่าง ๆ เป็นต้น ปศุสัตว์ โดยเฉพาะโคเนื้อ กระบือ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตลาดรับซื้อสินค้าปัจจัยทางการเกษตรมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มจังหวัดมีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดมีจำนวนโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่เทคโนโลยีในกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอที่จะเพิ่มมูลค่าได้ไม่มาก จึงต้องทำการยกระดับในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เพิ่มมูลค่าในการผลิตให้อยู่ในระดับสากล กลุ่มจังหวัดจึงมีความเหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางเกษตรนวัตกรรม

ศูนย์กลางโลจิสติกส์ หมายถึง เป็นประตูทุกทิศทางสู่ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกของไทย รวมถึง สปป.ลาวตอนบน และกัมพูชา นอกจากนี้สามารถเชื่อมโยงไปยังภาคตะวันออกที่เป็นฐานการผลิตใหญ่ของประเทศ คือ ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (ECC)

เศรษฐกิจมั่นคงสู่สากล หมายถึง การค้า การลงทุน การเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และบริการของกลุ่มจังหวัดที่ความโดดเด่น และพร้อมที่จะขยายสู่การค้าสากลกับนานาอารยประเทศ

สังคมเป็นสุข หมายถึง การพัฒนาสังคมของกลุ่มจังหวัดให้มีความสุข ทั้งในด้านการคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลกับการพัฒนา

ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยรักษาสมดุลระหว่างการพัฒนาและอัตลักษณ์ท้องถิ่น

7. เป้าประสงค์รวม

1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
2) ยกระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านผลิตและการตลาด สาขาการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การท่องเที่ยว และบริการ
3) ยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย
4) พัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

8. ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2: ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

9. ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าประสงค์

1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
2) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการด้านการค้า บริการ และการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3) จำนวนโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายการคมนาคมขนส่ง และระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐานสู่สากล
4) ระบบโลจิสติกส์ในการขนส่งมีความปลอดภัยในการขนส่งสูง

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

1) ร้อยละผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ขยายตัวเฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 5-8 ต่อปี
2) ร้อยละจำนวนโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายการคมนาคมขนส่ง และระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐานสากล
3) ร้อยละอุบัติเหตุที่ลดลง ร้อยละ 5 ต่อปี
4) ความปลอดภัยในการขนส่งระบบโลจิสติกส์เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

กลยุทธ์

1) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ที่มีมาตรฐานสากล
แผนงานที่สำคัญ
   1.1) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ที่มีมาตรฐานสากล ทั้งทางบกและทางอากาศที่เชื่อมโยงโลก
   1.2) พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าและช่องทางการกระจายสินค้ารองรับการลงทุนในระดับนานาชาติ
2) พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ
แผนงานที่สำคัญ
   2.1) เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายเดิมและรายใหม่ให้มีความเข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup
   2.2) เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรที่รองรับระบบโลจิสติกส์
   2.3) พัฒนากลไกเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างส่วนราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ผู้ประกอบการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กับต่างประเทศ
3) พัฒนาระบบการค้าให้มีประสิทธิภาพ
แผนงานที่สำคัญ
   3.1) ส่งเสริมช่องการจัดจำหน่ายทาง E-Marketing สู่ตลาดโลก
   3.2) พัฒนาระบบการค้าครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

เป้าประสงค์

1) เพิ่มรายได้ของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเพิ่มขึ้น
2) สินค้าเกษตรได้การรับรองมาตรฐานความปลอดภัยเพิ่มขึ้น
3) จำนวนโรงงานหรือสถานที่ผลิตหรือแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น
4) จำนวนโรงงานหรือสถานที่ผลิตหรือแปรรูปสินค้าเกษตรที่ใช้นวัตกรรมเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ร้อยละของรายได้ของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี
2) ร้อยละสินค้าเกษตรได้การรับรองมาตรฐานความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี
3) ร้อยละจำนวนโรงงานหรือสถานที่ผลิตหรือแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 ต่อปี
4) ร้อยละจำนวนโรงงานหรือสถานที่ผลิตหรือแปรรูปสินค้าเกษตรที่ใช้นวัตกรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 ต่อปี

กลยุทธ์

1) ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตรปลอดภัย เพื่อการแปรรูป
   แผนงานที่สำคัญ
   1.1) จัดโซนนิ่งทางด้านการเกษตร
   1.2) ยกระดับวิจัยการตลาดสินค้าเดิมและสินค้าใหม่ตามความต้องการของตลาด
   1.3) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)
   1.4) ยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของพืช ปศุสัตว์ ประมง และเกษตรกรรมอื่น ๆ
   1.5) บูรณาการการส่งเสริมการเกษตร
2) ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปแบบครบวงจร
   แผนงานที่สำคัญ
   2.1) ส่งเสริมวิจัยและพัฒนาการผลิตและแปรรูปสินค้าการเกษตรอย่างครบวงจรและได้รับการรับรองมาตรฐาน
   2.2) ยกระดับอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร
   แผนงานที่สำคัญ
   3.1) ส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม
   3.2) พัฒนาตลาดสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

เป้าประสงค์

1) รายได้จากการท่องเที่ยว กีฬา และบริการของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
2) จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
3) จำนวนนวัตกรรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ร้อยละรายได้จากการท่องเที่ยว กีฬา และบริการของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี
2) ร้อยละจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี
3) จำนวนนวัตกรรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี

กลยุทธ์

1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน
   แผนงานที่สำคัญ
   1.1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้มีมาตรฐานอย่างครบวงจร
2) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการครบวงจร
   แผนงานที่สำคัญ
   2.1) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐานสากล
   2.2) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวให้หลากหลาย
   2.3) ยกระดับให้เป็นศูนย์กลางด้านกีฬาครบวงจร
   2.4) ยกระดับให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) อย่างครบวงจร
   2.5) ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรม อารยธรรมขอม ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และเชิงธรรมชาติสู่นานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1) ประชาชนในกลุ่มจังหวัดเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐเพิ่มขึ้น
2) ช่องว่างของการกระจายรายได้ลดลง
3) ผลิตภาพแรงงานที่เพิ่มขึ้น
4) ชุมชนที่ดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น
5) สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
6) คุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย :

1) ร้อยละของประชาชนในกลุ่มจังหวัดเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 ต่อปี
2) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ (Gini Coefficient) ในระดับมาตรฐาน 0.2-0.4
3) ร้อยละผลิตภาพแรงงานที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
4) ร้อยละชุมชนที่ดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
5) ร้อยละจำนวนของชุมชนที่มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
6) ดัชนีความสุขเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

กลยุทธ์

1) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน
   แผนงานที่สำคัญ
   1.1) ยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกช่วงวัย
   1.2) พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับจิตใจของประชาชนทุกช่วงวัย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
   1.3) สืบสานและอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น
   1.4) ยกระดับการศึกษาของประชาชนทุกช่วงวัย
2) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของแรงงานและผู้ประกอบการ
   แผนงานที่สำคัญ
   2.1) ยกระดับฝีมือแรงงานให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
   2.2) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ
3) ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างครบวงจร
   แผนงานที่สำคัญ
   3.1) พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1) พื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น
2) จัดการและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อใช้อุปโภค บริโภคอย่างพอเพียง
3) สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล (ขยะ น้ำเสีย ดิน ของเสียอันตราย อากาศ)

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

1) ร้อยละพื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ต่อปี
2) ร้อยละทรัพยากรน้ำที่ได้รับการฟื้นฟูให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างพอเพียงเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
3) ร้อยละสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีมาตรฐาน (ขยะ น้ำเสีย ดิน ของเสียอันตราย อากาศ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

กลยุทธ์

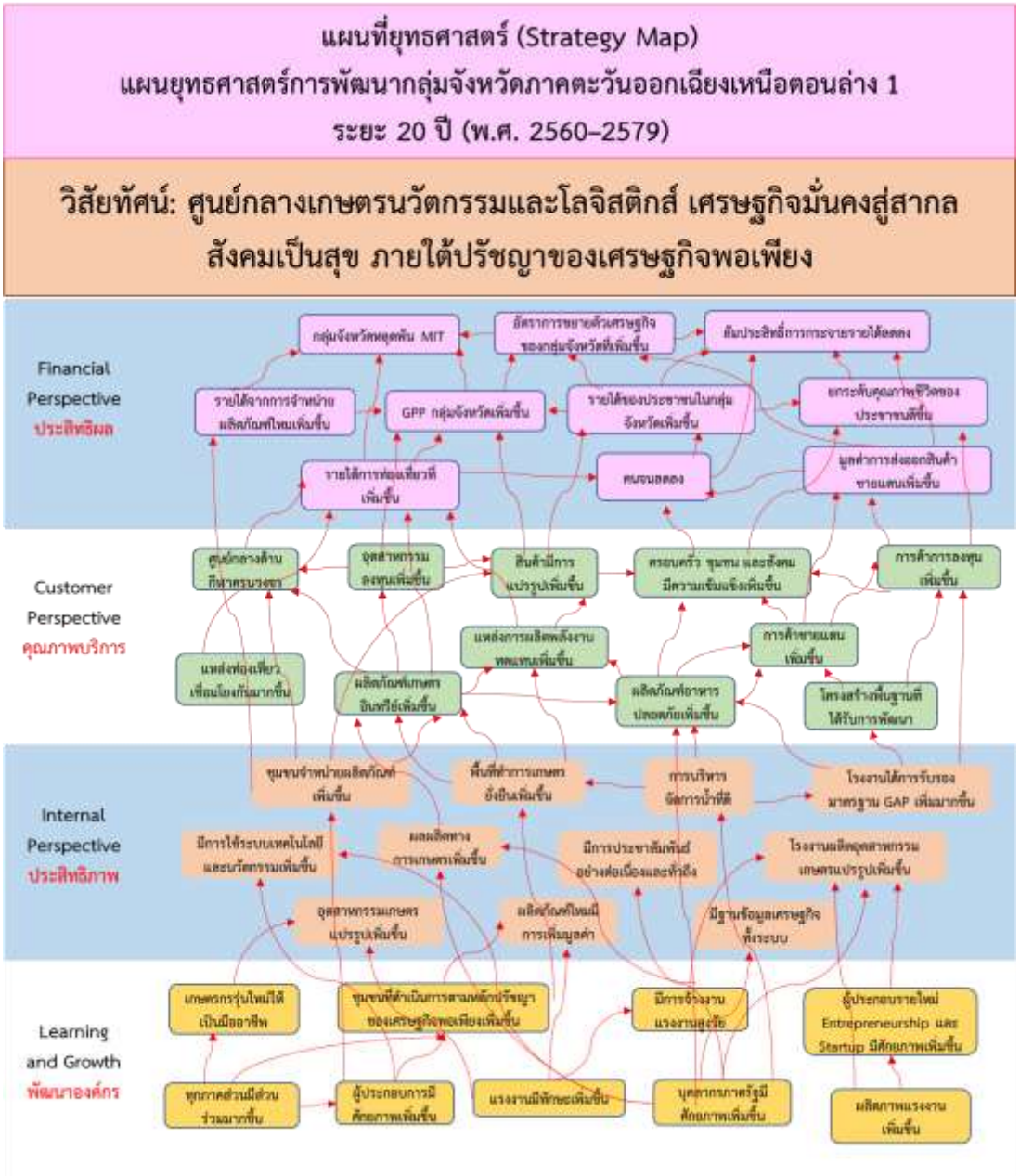
1) ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
   แผนงานที่สำคัญ
   1.1) ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล
   แผนงานที่สำคัญ
   2.1) เพิ่มประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำเดิม และพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ให้มีน้ำใช้ได้ตลอดทั้งปี
   2.2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ใช้น้ำมีการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
   2.3) จัดการและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างพอเพียง
3) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
   แผนงานที่สำคัญ
   3.1) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน
   3.2) ป้องกันและลดการแพร่กระจายดินเค็ม
4) บริหารจัดการด้านของเสีย ขยะ น้ำเสียชุมชนและอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ
   แผนงานที่สำคัญ
   4.1) จัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล

10. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประเทศโดยใช้ห่วงโซ่คุณค่า

ภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประเทศโดยใช้ห่วงโซ่คุณค่า

11. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

ภาพที่ 3 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ระยะ 20 ปี

ภาคผนวก ก

รายละเอียดโครงการของแผนงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์

เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
1) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ที่มีมาตรฐานสากล	1.1) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ที่มีมาตรฐานสากลทั้งทางบกและทางอากาศที่เชื่อมโยงโลก	● พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมให้เชื่อมโยงระหว่างอำเภอภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อการขยายตัวและรองรับธุรกิจใหม่ ● พัฒนาขีดความสามารถระบบโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมโลจิสติกส์ของเอกชนในการรับและกระจายสินค้า ● วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพในการขนส่ง ● พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรอบรับการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ● ส่งเสริมให้มีศูนย์บริการและซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul: MRO)	● พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมให้เชื่อมโยงระหว่างอำเภอภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อการขยายตัวและรองรับธุรกิจใหม่ ● พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์มาตรฐานสากลที่เชื่อมโยงทางอากาศ ● พัฒนาขีดความสามารถระบบโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมโลจิสติกส์ของเอกชนในการรับและกระจายสินค้า ● สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพในการขนส่ง ● พัฒนาให้มีศูนย์บริการและซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul: MRO)	● ยกระดับระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงทางบกและทางอากาศ เพื่อส่งเสริมโลจิสติกส์ของเอกชนในการรับและกระจายสินค้า ● สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับขีดความสามารถการขนส่งอย่างต่อเนื่อง ● ยกระดับศูนย์บริการและซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul: MRO) สู่สากล ● ยกระดับระบบนำทางและซอฟแวร์ต่าง ๆ รองรับระบบโลจิสติกส์ ● ยกระดับศูนย์การอบรมด้านการบินครบวงจร	● ยกระดับระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงทางบกและทางอากาศ เพื่อส่งเสริมโลจิสติกส์ของเอกชนในการรับและกระจายสินค้าอย่างต่อเนื่อง ● สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับขีดความสามารถการขนส่งอย่างต่อเนื่อง ● ยกระดับศูนย์บริการและซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul: MRO) สู่สากล ● ยกระดับระบบนำทางและซอฟแวร์ต่าง ๆ รองรับระบบโลจิสติกส์ ● ยกระดับศูนย์การอบรมด้านการบินครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• พัฒนาระบบนำทางและซอฟแวร์ต่าง ๆ รองรับระบบโลจิสติกส์ • พัฒนาศูนย์การอบรมด้านการบินครบวงจร	• ยกระดับระบบนำทางและซอฟแวร์ต่าง ๆ รองรับระบบโลจิสติกส์ • ยกระดับศูนย์การอบรมด้านการบินครบวงจร		

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
	1.2) พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าและช่องทางการกระจายสินค้ารองรับการลงทุนในระดับนานาชาติ	● ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า ● วิจัยและพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด	● ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า ● พัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด	● พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าและช่องทางการกระจายสินค้า ● พัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด	● พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าและช่องทางการกระจายสินค้า ● พัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
2) พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ	2.1) เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายเดิมและรายใหม่ให้มีความเข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup	• ยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบรายเดิมที่เข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ • ยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบรายใหม่ที่เข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ • ปฏิรูปการผลิตสินค้าและบริการด้วยระบบดิจิทัล • เพิ่มบทบาทในการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ให้มีการส่งออกสินค้าตามมาตรฐานสากล • ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมเพื่อการส่งออกสู่นานาประเทศ	• ส่งเสริมเพื่อการยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบรายเดิมที่เข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ • ส่งเสริมเพื่อการยกระดับขีดความสามรถผู้ประกอบรายใหม่ที่เข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ • ผลักดันธุรกิจให้เข้าสู่ระบบการค้าดิจิทัลสู่สากล • พัฒนานวัตกรรมสินค้าให้กับผู้ประกอบการ SMEs ให้มีการส่งออก	• ส่งเสริมเพื่อการยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบรายเดิมและใหม่ที่เข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพอย่างต่อเนื่อง • ผลักดันธุรกิจให้มีการใช้เทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้า • ขยายฐานการผลิตสินค้าไปลงทุนต่างประเทศ	• ส่งเสริมเพื่อการยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบรายเดิมและใหม่ที่เข้มแข็งทั้ง Entrepreneurship และ Startup ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ อย่างต่อเนื่อง • ผลักดันธุรกิจให้มีการใช้เทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้า
	2.2) เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรที่รองรับระบบโลจิสติกส์	• เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรที่รองรับระบบโลจิสติกส์ ทั้งทางบกและทางอากาศ	• ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรที่รองรับ	• ยกระดับความสามารถของบุคลากรที่รองรับระบบโลจิสติกส์ ทั้งทางบกและทางอากาศ	• ยกระดับความสามารถของบุคลากรที่รองรับระบบโลจิสติกส์ ทั้งทางบกและทางอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
			ระบบโลจิสติกส์ ทั้งทางบกและทางอากาศ		
	2.3) พัฒนากลไกเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างส่วนราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ผู้ประกอบการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กับต่างประเทศ	● พัฒนากลไกเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างส่วนราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ผู้ประกอบการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กับต่างประเทศ	● ขยายกลไกเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างส่วนราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ผู้ประกอบการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กับต่างประเทศ	● ขยายกลไกเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างส่วนราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ผู้ประกอบการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กับต่างประเทศ	● ขยายกลไกเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างส่วนราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ผู้ประกอบการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กับต่างประเทศ
3) พัฒนาระบบการค้าให้มีประสิทธิภาพ	3.1) ส่งเสริมช่องการจัดจำหน่ายทาง E-Marketing สู่ตลาดโลก	● เพิ่มช่องการจัดจำหน่ายทาง E-Marketing สู่ตลาดโลก ● พัฒนาแอพพลิเคชั่นในการจำหน่ายสินค้า	● ขยายช่องการจัดจำหน่ายทาง E-Marketing สู่ตลาดโลกอย่างต่อเนื่อง ● ยกระดับแอพพลิเคชั่นในการจำหน่ายสินค้า	● ขยายช่องการจัดจำหน่ายทาง E-Marketing สู่ตลาดโลกอย่างต่อเนื่อง ● ยกระดับแอพพลิเคชั่นในการจำหน่ายสินค้าอย่างต่อเนื่อง	● ขยายช่องการจัดจำหน่ายทาง E-Marketing สู่ตลาดโลกอย่างต่อเนื่อง
	3.2) พัฒนาระบบการค้าครบวงจร	● ส่งเสริมให้มีการศึกษาการตลาด เพื่อนำไปสู่การผลิตสินค้า ● สร้างตลาดชุมชน ● ส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีบทบาทในการดูแลการพัฒนาทางด้านการตลาด	● พัฒนาการตลาดให้นำการผลิตสินค้า ● ส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนต่อเนื่อง ● ส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีบทบาทในการดูแลการ	● ยกระดับการตลาดให้นำการผลิตสินค้าสู่สากล ● ส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนต่อเนื่อง ● ยกระดับการพัฒนาในการสร้างเครือข่ายผู้บริโภค	● ยกระดับการตลาดให้นำการผลิตสินค้าสู่สากล ● ส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนต่อเนื่อง ● ยกระดับการพัฒนาในการสร้างเครือข่ายผู้บริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		● ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผู้บริโภค ● ส่งเสริมให้มีระบบที่รองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน ● สร้างความเข้มแข็งในการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาทางด้านการตลาดอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาการสร้างเครือข่ายผู้บริโภค ● พัฒนาให้มีระบบที่รองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน ● เพิ่มความเข้มแข็งในการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัด	● พัฒนาและยกระดับให้มีระบบที่รองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน	● ยกระดับให้มีระบบที่รองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
1) ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตรปลอดภัย เพื่อการแปรรูป	1.1) จัดโซนนิ่งทางด้านการเกษตร	● จัดโซนนิ่งทางด้านการเกษตรทั้งระบบ ● ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่สินค้าชนิดใหม่ตามศักยภาพพื้นที่	● ส่งเสริมการเพาะปลูกในสอดคล้องกับการจัดโซนนิ่งทางด้านการเกษตร ● พัฒนาการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่สินค้าชนิดใหม่ตามศักยภาพพื้นที่	● ส่งเสริมการเพาะปลูกในสอดคล้องกับการจัดโซนนิ่งทางด้านการเกษตร ● ยกระดับการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่สินค้าชนิดใหม่ตามศักยภาพพื้นที่	● ส่งเสริมการเพาะปลูกในสอดคล้องกับการจัดโซนนิ่งทางด้านการเกษตร ● ยกระดับการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่สินค้าชนิดใหม่ตามศักยภาพพื้นที่
	1.2) ยกระดับวิจัยการตลาดสินค้าเดิมและสินค้าใหม่ตามความต้องการของตลาด	● วิจัยการตลาดสินค้าเดิมและสินค้าใหม่ตามความต้องการของตลาด	● วิจัยและพัฒนาวิจัยการตลาดสินค้าเดิมและสินค้าใหม่ตามความต้องการของตลาด	● พัฒนาและยกระดับวิจัยการตลาดสินค้าเดิมและสินค้าใหม่ตามความต้องการของตลาด	● ยกระดับวิจัยการตลาดสินค้าเดิมและสินค้าใหม่ตามความต้องการของตลาด
	1.3) เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)	● วางแผนและจัดโซนนิ่งเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ ● ปรับกระบวนการผลิตให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย ● ยกระดับเกษตรอินทรีย์ ● ยกระดับการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับของไทยและต่างประเทศ	● กำหนดโครงการนำร่องพื้นที่เกษตรอินทรีย์ (Smart Area) ร้อยละ 15 ● ยกระดับการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับของไทยและต่างประเทศ ● ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 15	● กำหนดโครงการนำร่องพื้นที่เกษตรอินทรีย์ (Smart Area) ร้อยละ 60 ● ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 60 ● ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์แปรรูปตามความต้องการของตลาดที่มีมูลค่าสูง	● กำหนดโครงการนำร่องพื้นที่เกษตรอินทรีย์ (Smart Area) ร้อยละ 100 ● ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 100 ● ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์แปรรูปตามความต้องการของตลาดที่มีมูลค่าสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ • ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์แปรรูปตามความต้องการของตลาด • พัฒนา Smart Farmer • เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิต • เพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ให้มีมาตรฐาน • พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมขั้นตอนการผลิต • สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและส่งออก • จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์	• ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์แปรรูปตามความต้องการของตลาดที่มีมูลค่าสูง • พัฒนา Smart Farmer ร้อยละ 15 • เพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ให้มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 15 • สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและส่งออกอย่างต่อเนื่อง • เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิต	• พัฒนา Smart Farmer ร้อยละ 60 • เพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ให้มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 60 • สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและส่งออกอย่างต่อเนื่อง	• พัฒนา Smart Farmer ร้อยละ 100 • เพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ให้มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 100 • สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและส่งออกอย่างต่อเนื่อง
	1.4) ยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิม	• พัฒนานวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิม	• พัฒนาและยกระดับนวัตกรรมการผลิตของ	• พัฒนาและยกระดับนวัตกรรมการผลิตของ	• ยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
	และผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของพืช ปศุสัตว์ ประมง และเกษตรกรรมอื่น ๆ	และผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของพืช ● พัฒนานวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของปศุสัตว์ ● เพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อและโคนมคุณภาพสูง ● พัฒนานวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของไหมสู่สากล ● ผลักดันให้สินค้าเกษตรและอาหารมีความโดดเด่นในด้านคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยในตลาดโลก ● พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าและเพิ่ม	ผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของพืชเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 15 ● พัฒนาและยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของปศุสัตว์ ร้อยละ 15 ● เพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อและโคนมคุณภาพสูง ร้อยละ 15 ● พัฒนาและยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของไหมสู่สากล ร้อยละ 15 ● พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน ● สนับสนุนการจัดการเกษตรกรรมที่ส่งเสริม	ผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของพืชเกษตร ร้อยละ 60 ● พัฒนาและยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของปศุสัตว์ ร้อยละ 60 ● เพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อและโคนมคุณภาพสูง ร้อยละ 60 ● พัฒนาและยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของไหมสู่สากล ร้อยละ 60 ● สนับสนุนการจัดการเกษตรกรรมที่ส่งเสริมให้เกษตรปลูกพืชพลังงาน ร้อยละ 60	และผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของพืชเกษตร ร้อยละ 100 ● ยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของปศุสัตว์ ร้อยละ 100 ● เพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อและโคนมคุณภาพสูง ร้อยละ 100 ● ยกระดับนวัตกรรมการผลิตของผลผลิตเดิมและผลผลิตใหม่ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของไหมสู่สากล ร้อยละ 100 ● สนับสนุนการจัดการเกษตรกรรมที่ส่งเสริมให้เกษตรปลูกพืชพลังงาน ร้อยละ 100

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		ประสิทธิภาพการผลิตของสินค้าและบริการ ● ส่งเสริมการพัฒนาสินค้า การออกแบบและตราสัญลักษณ์สินค้า ● พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน ● สนับสนุนการจัดการเกษตรกรรมที่ส่งเสริมให้เกษตรปลูกพืชพลังงาน	ให้เกษตรปลูกพืชพลังงาน ร้อยละ 15		
	1.5) บูรณาการการส่งเสริมการเกษตร	● ส่งเสริมในการบูรณาการส่งเสริมการเกษตร ● พัฒนาฐานข้อมูลทางการเกษตรอย่างบูรณาการ ● สร้างความเข็มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันการเกษตร ● บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	● ส่งเสริมในการบูรณาการส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาฐานข้อมูลทางการเกษตรอย่างบูรณาการอย่างต่อเนื่อง ● เพิ่มความเข็มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันการเกษตร ● บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	● ส่งเสริมในการบูรณาการส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาฐานข้อมูลทางการเกษตรอย่างบูรณาการอย่างต่อเนื่อง ● บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ● พัฒนาผู้ประกอบการสินค้าเกษตรขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง	● ส่งเสริมในการบูรณาการส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาฐานข้อมูลทางการเกษตรอย่างบูรณาการอย่างต่อเนื่อง ● บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ● พัฒนาผู้ประกอบการสินค้าเกษตรขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• จัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรม • พัฒนาผู้ประกอบการสินค้าเกษตรขั้นสูง • พัฒนายุวเกษตรที่มีคุณภาพ	• ส่งเสริมสถาบันสินค้าเกษตรนวัตกรรม • พัฒนาผู้ประกอบการสินค้าเกษตรขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง		
2) ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปแบบครบวงจร	2.1) ส่งเสริมวิจัยและพัฒนาการผลิตและแปรรูปสินค้าการเกษตรอย่างครบวงจร และได้รับการรับรองมาตรฐาน	• ส่งเสริมจำนวนผู้ประกอบการในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร • ส่งเสริมจำนวนโรงงานในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร • ส่งเสริมการแปรรูปพลังงานทดแทน • ศึกษาความเป็นได้ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจจำเพาะเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร • ยกระดับเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้ประกอบการมืออาชีพโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	• ส่งเสริมจำนวนผู้ประกอบการในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 • ส่งเสริมจำนวนโรงงานในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 • ส่งเสริมการแปรรูปพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 • พัฒนาเขตเศรษฐกิจจำเพาะเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร • ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ	• ส่งเสริมจำนวนผู้ประกอบการในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • ส่งเสริมจำนวนโรงงานในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • ส่งเสริมการแปรรูปพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • พัฒนาและยกระดับเขตเศรษฐกิจจำเพาะเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร • พัฒนาเครือข่ายระหว่างภาคเอกชน	• ส่งเสริมจำนวนผู้ประกอบการในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 • ส่งเสริมจำนวนโรงงานในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 • ส่งเสริมการแปรรูปพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 • ส่งเสริมให้เป็นแหล่งพลังงานทดแทน • ส่งเสริมการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจจำเพาะเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการด้านการเกษตร • สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรมอาหาร • สร้างเครือข่ายระหว่างภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคราชการ • ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล เทคโนโลยี นวัตกรรมในการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร	แข่งขันภาคอุตสาหกรรมอาหาร • พัฒนาเครือข่ายระหว่างภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคราชการ • ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล เทคโนโลยี นวัตกรรมในการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารอย่างต่อเนื่อง	สถาบันการศึกษา และภาคราชการ	
	2.2) ยกระดับอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	• สร้างนักอุตสาหกรรมพันธุ์ใหม่ (Startup) • ยกระดับการลงทุนอุตสาหกรรมที่ใช้นวัตกรรมใหม่จากผู้ประกอบการต่างประเทศ	• พัฒนาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ODM และ OBM • พัฒนาอุตสาหกรรมในกลุ่ม S-Curve ในลักษณะ Spring up/Scaling up ให้มี	• พัฒนาและยกระดับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ODM และ OBM • พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมในกลุ่ม S-Curve ในลักษณะ Spring up/Scaling up	• ยกระดับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ODM และ OBM • ยกระดับอุตสาหกรรมในกลุ่ม S-Curve ในลักษณะ Spring up/Scaling up ให้มี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• ขยายการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ODM และ OBM • ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงและตรงตามความต้องการของตลาด • พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรม • สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและ SMEs • ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต • ส่งเสริมให้มีการแปรรูปอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ (Functional Foods)	ผลิตภาพ นวัตกรรม และมาตรฐานที่เป็นสากล • พัฒนาการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ตามห่วงโซ่คุณค่าอุตสาหกรรม • พัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและ SMEs • พัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงและตรงตามความต้องการของตลาด • ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม • ส่งเสริมให้มีการแปรรูปอาหารทางการแพทย์ (Medical Foods) • ส่งเสริมการผลิตเศรษฐกิจชีวภาพจากพืชพลังงาน	ให้มีผลิตภาพ นวัตกรรม และมาตรฐานที่เป็นสากล • ยกระดับการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ตามห่วงโซ่คุณค่าอุตสาหกรรม • พัฒนาและขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ • ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงและตรงตามความต้องการของตลาด • พัฒนาอุตสาหกรรมนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ (S-Curve) • ส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (Food Supplement) • ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนอย่างมี	ผลิตภาพ นวัตกรรม และมาตรฐานที่เป็นสากล • ยกระดับการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ตามห่วงโซ่คุณค่าอุตสาหกรรม • พัฒนาและขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศทั้งในและนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม • ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงและตรงตามความต้องการของตลาด • ยกระดับอุตสาหกรรมนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ (S-Curve) • ส่งเสริมให้มีการแปรรูปนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• ส่งเสริมการผลิตเศรษฐกิจชีวภาพจากพืชพลังงาน • สนับสนุนการผลิตพลังงานทดแทนด้วยเทคโนโลยีที่ใช้งานได้ง่าย • เพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมสำคัญเดิมให้สามารถต่อยอดสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย • ส่งเสริมการผลิตเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร เช่น บริการทางการแพทย์ ผลิตเครื่องมือทางการแพทย์ ผลิตผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุ ผลิตยา ผลิตยาสมุนไพร เป็นต้น • ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้มาสนับสนุนการ	• สนับสนุนการผลิตพลังงานทดแทนด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง • เพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมสำคัญเดิมให้สามารถต่อยอดสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย • พัฒนาการผลิตเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร เช่น บริการทางการแพทย์ ผลิตเครื่องมือทางการแพทย์ ผลิตผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุ ผลิตยา ผลิตยาสมุนไพร เป็นต้น • พัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้มาสนับสนุนการบริการและการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรอย่างครบวงจร	ประสิทธิภาพในภาคการผลิต ชุมชน และท้องถิ่น • พัฒนาการผลิตเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร เช่น บริการทางการแพทย์ ผลิตเครื่องมือทางการแพทย์ ผลิตผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุ ผลิตยา ผลิตยาสมุนไพร เป็นต้น • ยกระดับนวัตกรรมและองค์ความรู้มาสนับสนุนการบริการและการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรอย่างครบวงจร	• ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพในภาคการผลิต ชุมชน และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง • พัฒนาการผลิตเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร เช่น บริการทางการแพทย์ ผลิตเครื่องมือทางการแพทย์ ผลิตผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุ ผลิตยา ผลิตยาสมุนไพร เป็นต้น • ยกระดับนวัตกรรมและองค์ความรู้มาสนับสนุนการบริการและการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรอย่างครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		บริการและการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรอย่างครบวงจร			
3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร	3.1) ส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม	• จัดตั้งศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน • ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม • ส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น • ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ	• ส่งเสริมสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อจำหน่ายภายในศูนย์กลางจำหน่ายสินค้า • ส่งเสริมและยกระดับการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม • ส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น • พัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ	• ส่งเสริมสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อจำหน่ายภายในศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 • ยกระดับการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมให้หลากหลาย • ส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น • ยกระดับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ	• ส่งเสริมสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อจำหน่ายภายในศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • ยกระดับการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง • ส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น • ยกระดับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ
	3.2) พัฒนาตลาดสมัยใหม่	• เพิ่มโอกาสทางอาชีพเกษตรผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลโดยการบูรณาการทุกภาคส่วน	• ขยายช่องทางโอกาสทางอาชีพเกษตรผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลโดย	• ขยายช่องทางโอกาสทางอาชีพเกษตรผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลโดย	• ขยายช่องทางโอกาสทางอาชีพเกษตรผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลโดย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับนวัตกรรมสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		● ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ	การบูรณาการทุกภาคส่วน ● ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ	การบูรณาการทุกภาคส่วน ● ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ	การบูรณาการทุกภาคส่วนต่อเนื่อง ● ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3

ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน	1.1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้มีมาตรฐานอย่างครบวงจร	● เพิ่มขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ● เพิ่มสิ่งปลูกสร้างที่เป็นอารยสถาปัตย์ที่สะดวกและเหมาะสมเพื่อรองรับเด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์ ● ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดนเพื่อการท่องเที่ยว	● ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ● ส่งเสริมอารยสถาปัตย์ที่สะดวกและเหมาะสมเพื่อรองรับเด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์อย่างต่อเนื่อง	● ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ● ส่งเสริมอารยสถาปัตย์ที่สะดวกและเหมาะสมเพื่อรองรับเด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์อย่างต่อเนื่อง	● ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ● ส่งเสริมอารยสถาปัตย์ที่สะดวกและเหมาะสมเพื่อรองรับเด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์อย่างต่อเนื่อง
2) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการครบวงจร	2.1) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐานสากล	● พัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว อื่น ๆ) ● พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการรองรับการพัฒนาด้านการ	● พัฒนาและยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว อื่น ๆ) ● พัฒนาและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ	● ยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว อื่น ๆ) ● ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการรองรับ	● ยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว อื่น ๆ) ● ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการรองรับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		ท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● ส่งเสริมและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ ● ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ● สร้างความมั่นใจในด้านความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● พัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● ส่งเสริมและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ ● ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี	การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● ยกระดับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ	การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการทั้งระบบ ● ยกระดับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ
	2.2) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวให้หลากหลาย	● ส่งเสริมเส้นทาง (Route) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดและประเทศให้มีความหลากหลาย	● สร้างเรื่องราว (Story) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด ระหว่างกลุ่มจังหวัดและนานาประเทศ ● จัดทำฐานข้อมูลเศรษฐกิจการท่องเที่ยว	● สร้างเรื่องราว (Story) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด ระหว่างกลุ่มจังหวัดและนานาประเทศ ● ส่งเสริมเส้นทาง (Route) การท่องเที่ยว	● สร้างเรื่องราว (Story) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด ระหว่างกลุ่มจังหวัดและนานาประเทศ ● ส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชื่อมโยง

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• ส่งเสริมเส้นทางการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดที่เชื่อมโยงกับนานาประเทศ • จัดทำฐานข้อมูลเศรษฐกิจการท่องเที่ยวทั้งระบบ (Digital Tourism) • ส่งเสริมการตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง • ส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัดระหว่างกลุ่มจังหวัดและนานาประเทศ • ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี • พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยว	ทั้งระบบ (Digital Tourism) อย่างต่อเนื่อง • พัฒนาการตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • ส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัดระหว่างกลุ่มจังหวัดและนานาประเทศ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • ส่งเสริมเส้นทาง (Route) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดและประเทศให้มีความหลากหลาย โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดและประเทศให้มีความหลากหลาย โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • พัฒนาการตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • ส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัดระหว่างกลุ่มจังหวัดและนานาประเทศ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี • พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงใน	ภายในกลุ่มจังหวัดระหว่างกลุ่มจังหวัดและนานาประเทศ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • พัฒนาการตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • ส่งเสริมเส้นทาง (Route) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดและประเทศให้มีความหลากหลาย โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม • ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี • พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงใน

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		จากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง ชุมชน และท้องถิ่น ● ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้หลากหลาย	● ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ● พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง ชุมชน และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	ลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง ชุมชน และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	ลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง ชุมชน และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
	2.3) ยกระดับให้เป็นศูนย์กลางด้านกีฬาครบวงจร	● พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางด้านกีฬาครบวงจรของกลุ่มจังหวัด ● ขยายและยกระดับชนิดและจำนวนการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ● ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้หลากหลาย	● ส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางด้านกีฬาครบวงจรของกลุ่มจังหวัด ● พัฒนาชนิดและจำนวนการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด	● พัฒนาและยกระดับให้เป็นศูนย์กลางด้านกีฬาครบวงจรของกลุ่มจังหวัด ● พัฒนาและยกระดับชนิดและจำนวนการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด	● ยกระดับให้เป็นศูนย์กลางด้านกีฬาครบวงจรของกลุ่มจังหวัด ● ยกระดับชนิดและจำนวนการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด
	2.4) ยกระดับให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) อย่างครบวงจร	● จัดตั้งศูนย์บริการสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจร	● จัดตั้งศูนย์บริการสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจรได้มาตรฐาน	● จัดตั้งศูนย์บริการสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจรได้มาตรฐาน	● จัดตั้งศูนย์บริการสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจรได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรม

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• พัฒนาการบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจร • ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) • ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Hub)	• พัฒนาและยกระดับการบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจร • ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) • พัฒนาให้มีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Hub)	• ยกระดับการบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจร • ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) • ยกระดับให้มีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Hub)	• ยกระดับการบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพอย่างครบวงจร • ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) • ยกระดับให้มีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Hub)
	2.5) ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรม อารยธรรมขอม ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และเชิงธรรมชาติสู่นานาชาติ	• สร้างแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา • เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวให้หลากหลาย	• สร้างแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา • เพิ่มนวัตกรรมการท่องเที่ยวให้ตอบสนองความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย	• สร้างแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา • เพิ่มนวัตกรรมการท่องเที่ยวให้ตอบสนองความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย	• สร้างแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา • เพิ่มนวัตกรรมการท่องเที่ยวให้ตอบสนองความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4

ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
1) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน	1.1) ยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกช่วงวัย	● ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐทุกช่วงวัย ทุกอาชีพ ● เสริมสร้างภูมิคุ้มกันการใช้เทคโนโลยีทุกช่วงวัย และพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ● ส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ● ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและสุขภาพ ● สร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล	● ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐทุกช่วงวัย ทุกอาชีพ ● เสริมสร้างภูมิคุ้มกันการใช้เทคโนโลยีทุกช่วงวัย และพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ● ยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ● สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและสุขภาพ ● สร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล	● ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐทุกช่วงวัย ทุกอาชีพ ● เสริมสร้างภูมิคุ้มกันการใช้เทคโนโลยีทุกช่วงวัย และพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ● ยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ● สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและสุขภาพ	● ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐทุกช่วงวัย ทุกอาชีพ ● เสริมสร้างภูมิคุ้มกันการใช้เทคโนโลยีทุกช่วงวัย และพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ● ยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ● สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและสุขภาพ
	1.2) พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับจิตใจของประชาชนทุกช่วงวัย ตาม	● พัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยให้มีความมั่นคงเข็มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคม ตาม	● พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยให้มีความมั่นคงเข็มแข็งของครอบครัว ชุมชน	● ยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยให้มีความมั่นคงเข็มแข็งของครอบครัว ชุมชน และ	● ยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยให้มีความมั่นคงเข็มแข็งของครอบครัว ชุมชน และ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ● ยกระดับในการสร้างจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ● พัฒนาและผลักดันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตและหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ● สนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน ● จัดตั้งโครงข่ายการเงินฐานราก ● สร้างระบบจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลัก	และสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ● ยกระดับในการสร้างจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน ● ส่งเสริมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตและหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ● พัฒนาให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน ● ส่งเสริมโครงข่ายการเงินฐานราก ● ส่งเสริมและการศึกษาสร้างระบบจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็น	สังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ● ยกระดับในการสร้างจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน ● ส่งเสริมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตและหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ● พัฒนาให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน ● ส่งเสริมโครงข่ายการเงินฐานราก ● สร้างระบบจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม	สังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน ● ยกระดับในการสร้างจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน ● ส่งเสริมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตและหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ● สร้างระบบจัดการการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	มิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
	1.3) สืบสานและอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น	● ฟื้นฟู พัฒนา วิถีธรรมชุมชน ให้พลเมืองรุ่นใหม่มีความผูกพันกับชุมชน และสถาบันศาสนา โดยใช้วัฒนธรรมชาวพุทธแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ● อนุรักษ์และสืบสานภาษา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อต่อยอดสู่รายได้ชุมชน ● สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้	● ฟื้นฟู พัฒนา วิถีธรรมชุมชน ให้พลเมืองรุ่นใหม่มีความผูกพันกับชุมชน และสถาบันศาสนา โดยใช้วัฒนธรรมชาวพุทธแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ● อนุรักษ์และสืบสานภาษา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อต่อยอดสู่รายได้ชุมชนอย่างยั่งยืน ● สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้	● ฟื้นฟู พัฒนา วิถีธรรมชุมชน ให้พลเมืองรุ่นใหม่มีความผูกพันกับชุมชน และสถาบันศาสนา โดยใช้วัฒนธรรมชาวพุทธแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ● อนุรักษ์และสืบสานภาษา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อต่อยอดสู่รายได้ชุมชนอย่างยั่งยืน ● สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้	● ฟื้นฟู พัฒนา วิถีธรรมชุมชน ให้พลเมืองรุ่นใหม่มีความผูกพันกับชุมชน และสถาบันศาสนา โดยใช้วัฒนธรรมชาวพุทธแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ● อนุรักษ์และสืบสานภาษา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อต่อยอดสู่รายได้ชุมชนอย่างยั่งยืน ● สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้
	1.4) ยกระดับการศึกษาของประชาชนทุกช่วงวัย	● ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกช่วงวัย ● ยกระดับการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีและ	● ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกช่วงวัย ● ยกระดับการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีและ	● ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกช่วงวัย ● ยกระดับการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีและ	● ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกช่วงวัย ● ยกระดับการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีและ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		นัวตกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ประชาชนทุกช่วงวัย ● สร้างแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมทุกช่วงวัย ● ส่งเสริมองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่น สภาธุรกิจเพื่อการศึกษา ศูนย์ส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ● ส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น เช่น แหล่งโบราณคดี เป็นต้น ● ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในรูปแบบทวิศึกษา ทวิภาคีกับสถานประกอบการ ● ส่งเสริมให้มีศูนย์พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Science Park)	นัวตกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ประชาชนทุกช่วงวัย ● พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมทุกช่วงวัย ● พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่น สภาธุรกิจเพื่อการศึกษา ศูนย์ส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ● พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น เช่น แหล่งโบราณคดี เป็นต้น ● สนับสนุนการศึกษาในรูปแบบทวิศึกษา ทวิภาคีกับสถานประกอบการ ● ส่งเสริมให้มีศูนย์พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Science Park)	นัวตกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ประชาชนทุกช่วงวัย ● พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมทุกช่วงวัย ● พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่น สภาธุรกิจเพื่อการศึกษา ศูนย์ส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ● พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น เช่น แหล่งโบราณคดี เป็นต้น ● สนับสนุนการศึกษาในรูปแบบทวิศึกษา ทวิภาคีกับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Science Park)	นัวตกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ประชาชนทุกช่วงวัย ● พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมทุกช่วงวัย ● พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่น สภาธุรกิจเพื่อการศึกษา ศูนย์ส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ● พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น เช่น แหล่งโบราณคดี เป็นต้น ● สนับสนุนการศึกษาในรูปแบบทวิศึกษา ทวิภาคีกับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Science Park)

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• พัฒนาแรงงานให้มีความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ • พัฒนาระบบการผลิตและสมรรถนะของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล • เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาทุกช่วงวัย • พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถจตรวจสอบได้ • ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่	• พัฒนาแรงงานให้มีความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ • พัฒนาระบบการผลิตและสมรรถนะของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล • เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาทุกช่วงวัย • พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถจตรวจสอบได้ • ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่	• พัฒนาแรงงานให้มีความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ • พัฒนาระบบการผลิตและสมรรถนะของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล • เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาทุกช่วงวัย • พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถจตรวจสอบได้ • ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่	• พัฒนาแรงงานให้มีความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ • พัฒนาระบบการผลิตและสมรรถนะของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล • เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาทุกช่วงวัย • พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถจตรวจสอบได้ • ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• สร้างคลังสื่อและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เข้าถึงได้สะดวก	• สร้างคลังสื่อและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เข้าถึงได้สะดวก	• สร้างคลังสื่อและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เข้าถึงได้สะดวก	• สร้างคลังสื่อและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เข้าถึงได้สะดวก
2) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของแรงงานและผู้ประกอบการ	2.1) ยกระดับฝีมือแรงงานให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน	• พัฒนาแรงงานให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถให้สอดคล้องกับตลาดงานในอนาคต • พัฒนาแรงงานให้สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่ม Productivity ได้อย่างมีประสิทธิภาพรองรับต่อ Thailand 4.0 • พัฒนาแรงงานให้มีทักษะระดับสูง (High Skill) ให้มีทักษะด้าน STEM • พัฒนาทักษะภาษาในการสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับแรงงาน	• พัฒนาและยกระดับแรงงานให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถให้สอดคล้องกับตลาดงานในอนาคต • พัฒนาและยกระดับแรงงานให้สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่ม Productivity ได้อย่างมีประสิทธิภาพรองรับต่อ Thailand 4.0 • พัฒนาและยกระดับแรงงานให้มีทักษะระดับสูง (High Skill) ให้มีทักษะด้าน STEM • ยกระดับทักษะภาษาในการสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับแรงงาน	• ยกระดับแรงงานให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถให้สอดคล้องกับตลาดงานในอนาคต • ยกระดับแรงงานให้สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่ม Productivity ได้อย่างมีประสิทธิภาพรองรับต่อ Thailand 4.0 • ยกระดับแรงงานให้มีทักษะระดับสูง (High Skill) ให้มีทักษะด้าน STEM	• ยกระดับแรงงานให้สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่ม Productivity ได้อย่างมีประสิทธิภาพรองรับต่อ Thailand 4.0 • ยกระดับแรงงานให้มีทักษะระดับสูง (High Skill) ให้มีทักษะด้าน STEM

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
	2.2) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ	• เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมายให้รักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ • พัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • พัฒนาขีดความสามารถระบบ E-Marketing ให้ผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • ส่งเสริมและสนับสนุนการจ้างแรงงานสูงวัยอย่างครบวงจร • สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการทำธุรกรรมออนไลน์	• ยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมายให้รักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ • พัฒนาและยกระดับทักษะดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • ยกระดับขีดความสามารถระบบ E-Marketing ให้ผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • ยกระดับการจ้างแรงงานสูงวัยอย่างครบวงจร	• ยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมายให้รักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ • พัฒนาและยกระดับทักษะดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • ยกระดับขีดความสามารถระบบ E-Marketing ให้ผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • ยกระดับการจ้างแรงงานสูงวัยอย่างครบวงจร	• ยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมายให้รักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ • พัฒนาและยกระดับทักษะดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • ยกระดับขีดความสามารถระบบ E-Marketing ให้ผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพ • ยกระดับการจ้างแรงงานสูงวัยอย่างครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
3) ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างครบวงจร	3.1) พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	● จัดตั้งและส่งเสริมให้มีกองทุนเพื่อผู้สูงอายุ ● ฟื้นฟูจิตใจเมื่อย่างเข้าสู่วัยสูงอายุ ● ส่งเสริมและพัฒนาระบบสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุอย่างครบวงจร ● ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการสำหรับผู้สูงอายุ	● จัดตั้งและส่งเสริมให้มีกองทุนเพื่อผู้สูงอายุ ● ฟื้นฟูจิตใจเมื่อย่างเข้าสู่วัยสูงอายุ ● ส่งเสริมและพัฒนาระบบสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุอย่างครบวงจร ● ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการสำหรับผู้สูงอายุ	● จัดตั้งและส่งเสริมให้มีกองทุนเพื่อผู้สูงอายุ ● ฟื้นฟูจิตใจเมื่อย่างเข้าสู่วัยสูงอายุ ● ส่งเสริมและพัฒนาระบบสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุอย่างครบวงจร ● ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการสำหรับผู้สูงอายุ	● จัดตั้งและส่งเสริมให้มีกองทุนเพื่อผู้สูงอายุ ● ฟื้นฟูจิตใจเมื่อย่างเข้าสู่วัยสูงอายุ ● ส่งเสริมและพัฒนาระบบสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุอย่างครบวงจร ● ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการสำหรับผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 5

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
1) ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1.1) ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	• เสริมสร้างพลังเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • สร้างสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม • จัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน • สร้างความตระหนักให้เกิดความหวงแหนแก่เยาวชน • ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	• ความตระหนัก และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • ส่งเสริมสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม • บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน • สร้างความตระหนักให้เกิดความหวงแหนแก่เยาวชน • ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	• ความตระหนัก และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • ส่งเสริมสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม • บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	• ความตระหนัก และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • ส่งเสริมสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม • บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
2) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล	2.1) เพิ่มประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำเดิม และพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ให้มีน้ำใช้ได้ตลอดทั้งปี	• ทบทวนและบูรณาการแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง • ศึกษาพื้นที่แหล่งน้ำในกลุ่มจังหวัด • วางแผนระบบบริหารจัดการน้ำทั้งระบบในกลุ่มจังหวัด	• พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ • ขยายและเชื่อมโยงระบบบริหารจัดการน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่เพิ่มจากเดิมร้อยละ 15 • พัฒนาขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำเดิมและพัฒนา	• พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 60 • พัฒนาขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำของ	• พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 100 • พัฒนาขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำของ

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• พัฒนาขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำเดิมและพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ • พัฒนาแหล่งน้ำเชื่อมโยงแหล่งน้ำเข้าด้วยกัน เพื่อการเกษตร อุตสาหกรรม และอื่น ๆ • สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ (แก้มลิง) ขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อการเกษตร • พัฒนาระบบส่งน้ำ และกระจายน้ำให้นำไปใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง • เพิ่มพื้นที่ชลประทาน	แหล่งน้ำใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 • พัฒนาแหล่งน้ำเชื่อมโยงแหล่งน้ำเข้าด้วยกัน เพื่อการเกษตร อุตสาหกรรม และอื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 • สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ (แก้มลิง) ขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 • พัฒนาระบบส่งน้ำ และกระจายน้ำให้นำไปใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 • เพิ่มพื้นที่ชลประทานร้อยละ 15	แหล่งน้ำเดิมและพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • พัฒนาแหล่งน้ำเชื่อมโยงแหล่งน้ำเข้าด้วยกัน เพื่อการเกษตร อุตสาหกรรม และอื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ (แก้มลิง) ขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • พัฒนาระบบส่งน้ำ และกระจายน้ำให้นำไปใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 • เพิ่มพื้นที่ชลประทานร้อยละ 60	แหล่งน้ำเดิมและพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 100 • พัฒนาแหล่งน้ำเชื่อมโยงแหล่งน้ำเข้าด้วยกัน เพื่อการเกษตร อุตสาหกรรม และอื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 100 • สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ (แก้มลิง) ขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 • พัฒนาระบบส่งน้ำ และกระจายน้ำให้นำไปใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 • เพิ่มพื้นที่ชลประทานร้อยละ 100
	2.2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ใช้น้ำมีการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	• ส่งเสริมให้ผู้ใช้น้ำมีการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	• ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ใช้น้ำมีการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 15	• ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ใช้น้ำมีการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพิ่มขึ้นร้อยละ 60	• ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ใช้น้ำมีการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 100

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
	2.3) จัดการและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อใช้อุปโภค บริโภคอย่างพอเพียง	• อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอตามความต้องการ • พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ • ควบคุมและฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสำคัญ	• อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง • พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน • พัฒนาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสำคัญ • บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน	• พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง • พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน • พัฒนาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสำคัญ • บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน	• บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน • พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน • พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง
3) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	3.1) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	• จัดทำฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น • ป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วม • ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต้นน้ำ	• รวบรวมข้อมูลเพื่อบันทึกลงในฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น • ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต้นน้ำ • พัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการ รักษา	• ยกระดับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการ รักษาสมดุลสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา • ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต้นน้ำ	• ยกระดับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการ รักษาสมดุลสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา • ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต้นน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		• เพิ่มที่ป่าและพื้นที่สีเขียวโดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน • บริหารจัดการทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน • ส่งเสริมให้มีการปลูกป่าชุมชน	สมดุลสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา • ป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน • เพิ่มที่ป่าและพื้นที่สีเขียวโดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน • บริหารจัดการทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน	• ป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน • เพิ่มที่ป่าและพื้นที่สีเขียวโดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน • บริหารจัดการทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน	• ป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน • เพิ่มที่ป่าและพื้นที่สีเขียวโดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน • บริหารจัดการทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน
	3.2) ป้องกันและลดการแพร่กระจายดินเค็ม	• พัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม	• พัฒนาและยกระดับแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม	• ยกระดับแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม	• ยกระดับแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม
4) บริหารจัดการด้านของเสีย ขยะ น้ำเสียชุมชนและอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ	4.1) จัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล	• บริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายชุมชน อากาศ • จัดการคุณภาพน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย • จัดการคุณภาพอากาศและฝุ่นละออง • เพิ่มประสิทธิภาพพัฒนากลไก ขีด	• บริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายชุมชนอย่างต่อเนื่อง • จัดการคุณภาพน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย • จัดการคุณภาพอากาศและฝุ่นละอองอย่างต่อเนื่อง	• บริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายชุมชนอย่างต่อเนื่อง • จัดการคุณภาพน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย • จัดการคุณภาพอากาศและฝุ่นละอองอย่างต่อเนื่อง	• บริหารจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายชุมชนอย่างต่อเนื่อง • จัดการคุณภาพน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย • จัดการคุณภาพอากาศและฝุ่นละอองอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการระยะ 1-5 ปี	โครงการระยะ 6-10 ปี	โครงการระยะ 11-15 ปี	โครงการระยะ 16-20 ปี
		ความสามารถการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ● สนับสนุนให้ท้องถิ่นและชุมชนมีแผนปฏิบัติการในการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น เช่น การจัดการน้ำ เกษตร สาธารณสุข เป็นต้น	● พัฒนากลไก ขีดความสามารถการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างต่อเนื่อง ● สนับสนุนให้ท้องถิ่นและชุมชนมีแผนปฏิบัติการในการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น เช่น การจัดการน้ำ เกษตร สาธารณสุข เป็นต้น	● พัฒนากลไก ขีดความสามารถการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างต่อเนื่อง ● สนับสนุนให้ท้องถิ่นและชุมชนมีแผนปฏิบัติการในการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น เช่น การจัดการน้ำ เกษตร สาธารณสุข เป็นต้น	● พัฒนากลไก ขีดความสามารถการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างต่อเนื่อง ● สนับสนุนให้ท้องถิ่นและชุมชนมีแผนปฏิบัติการในการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น เช่น การจัดการน้ำ เกษตร สาธารณสุข เป็นต้น